



Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte

Materias

Curso 4

| Código | Nome | Cuadrimestre | Cr.totais |
|---------------|--|--------------|-----------|
| P02G050V01701 | Lecer e turismo deportivo | 1c | 6 |
| P02G050V01702 | Xestión e organización dos sistemas deportivos II | 1c | 6 |
| P02G050V01801 | Actividades físicas e de aventura no medio natural | 2c | 6 |
| P02G050V01906 | Especialización en deportes colectivos | 1c | 6 |
| P02G050V01907 | Especialización en deportes individuais | 1c | 6 |
| P02G050V01910 | Programas de exercicio físico e benestar | 1c | 6 |
| P02G050V01911 | Psicoloxía do adestramento deportivo | 1c | 6 |
| P02G050V01913 | Emprendemento e innovación nas ciencias do deporte | 1c | 6 |
| P02G050V01914 | Adestramento de readaptación para a actividade física e o deporte | 1c | 6 |
| P02G050V01915 | Novas tendencias de exercicio físico en adultos maiores con patoloxías | 1c | 6 |
| P02G050V01916 | Especialización en deportes individuais II | 2c | 6 |
| P02G050V01981 | Prácticas externas: Practicum | 2c | 18 |
| P02G050V01991 | Traballo de Fin de Grao | 2c | 6 |

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lecer e turismo deportivo**

| | | | | |
|-----------------------|---|--------|-------|--------------|
| Materia | Lecer e turismo deportivo | | | |
| Código | P02G050V01701 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OB | 4 | 1c |
| Lingua de impartición | Castelán | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Martínez Lemos, Rodolfo Ivan | | | |
| Profesorado | Martínez Lemos, Rodolfo Ivan Serrano Gómez, Virginia | | | |
| Correo-e | ivanmartinez@uvigo.es | | | |
| Web | http://https://login.campusremotouvigo.gal/cas/login?service=https%3A%2F%2Fcampusremotouvigo.gal%2Flogin%2F%3Fforce_sso%3Dtrue%26_%3D1244183002 | | | |
| Descrición xeral | España está entre os principais destinos turísticos mundiais. Ademais, o sector turístico é un dos recursos económicos mais importantes do país. Aspectos como o desenvolvemento económico e tecnolóxico dos últimos cincuenta anos, a mellora na calidade de vigo e esperanza en países desenvolvidos ou o aumento do tempo libre, xerou unha cultura de lecer onde o turismo, xunto coa actividade física e o deporte, xogan un papel fundamental. Dentro do turismo, atopamos hoxe en día unha tendencia xeral á búsqueda de vacacións activas ou un entretenemento programado para encher o tempo de lecer. Neste senso, o ámbito da actividade física e o deporte, convertéronse nun marco ideal para cubrir esta demanda. Con esta materia, se pretende dar a coñecer ó alumnado outra posible área profesional dando a coñecer as bases que definen a estrutura e funcionamento do turismo en xeral, e as aportacións que dende a actividade físico-deportiva podemos ofrecer ó mesmo en particular. | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | |
|--------|---|
| Código | |
| B2 | Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte. |
| B4 | Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. |
| B6 | Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano. |
| B12 | Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B13 | Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional. |
| B20 | Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas. |
| B21 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas. |
| B22 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas. |
| B23 | Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade. |
| B24 | Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional. |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. |
| C21 | Capacidade para deseñar o programa de funcionamento das instalacións deportivas e seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado |
| C22 | Capacidade para coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional |

Resultados previstos na materia

| | |
|---|---------------------------------------|
| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
| Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. | B4 |
| Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano. | B6 |
| Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. | B12 |
| Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional. | B13 |
| Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas. | B20 |
| Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas. | B21 |

Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, B22 entidades e instalacións deportivas.

Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para B23 cada tipo de actividade.

Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional. B24

Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. B25

Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. B26

Capacidade para deseñar o programa de funcionamento das instalacións deportivas e seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado C21

Capacidade para coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional C22

Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte. B2

Contidos

Tema

TEMA 1: Fundamentos teóricos do lecer e o turismo deportivo Orixes, impacto económico, emprego, perfil de turista, turismo e sustentabilidade, AF e Deporte como produto turístico, lexislación turística, terminoloxía do sector.

TEMA 2: Actividades de lecer e deporte no sector turístico Produto e destino turístico, operadores turísticos, axencias especializadas, impacto e legado, mercados e segmentos, instalacións e servizos

TEMA 3: A organización e dirección de actividades de lecer e deporte no sector turístico Modelos de negocio e límites económicos, ecolóxicos, sociais e territoriais, eventos deportivos como produto turístico.

TEMA 4: Animación deportiva no sector turístico A animación turística e a animación deportiva no sector turístico.

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|---|---------------|--------------------|--------------|
| Lección maxistral | 22.5 | 23.5 | 46 |
| Prácticas con apoio das TIC | 30 | 15 | 45 |
| Estudo de casos | 2 | 54 | 56 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | 0 | 1 | 1 |
| Exame de preguntas obxectivas | 0 | 1 | 1 |
| Estudo de casos | 0 | 1 | 1 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|-----------------------------|--|
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que vai a realizar o estudante. |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvolveranse a través do TIC de forma autónoma. |
| Estudo de casos | (*Análisis de un feito, problema ou suceso real con la finalidade de coñecerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo y entrenarse en procedimientos alternativos de solución. |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|-----------------------------|--|
| Prácticas con apoio das TIC | En función das circunstancias, o alumnado recibirá atención individualizada en modo presencial /despacho virtual (horario de titorías previa cita) ou non presencial (correo electrónico). |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|---|---|---------------|---|
| Resolución de problemas e/ou exercicios | O alumnado resolverá problemas/exercicios de forma presencial, individual e autónoma seguindo as indicacións do profesor. Os exercicios deberán estar cumprimentados e entregados a través de Moovi dentro do prazo establecido. Non serán válidos a efectos da avaliación os exercicios entregados fóra de prazo ou a través do correo electrónico. Corresponde á avaliación de Grupos-B | 40 | B2 C22 B4 B6 B13 B20 B21 B22 B23 B24 |

| | | | | |
|-------------------------------|---|----|---|------------|
| Exame de preguntas obxectivas | Proba obxectiva (test) con 4 opcións de resposta. Para anular o efecto do azar cada resposta incorrecta resta. Corresponde á avaliación do Grupo-A. | 30 | B2 B4 B6 B12 B13 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 | C21 C22 |
| Estudo de casos | O alumnado organizado en equipos de até 3 persoas traballará durante todo o cuadrimestre nun proxecto, seguindo as indicacións do profesor que deberá entregar en Moovi no prazo establecido. Non serán válidos a efectos da avaliación os exercicios do proxecto entregados fóra de prazo ou a través de correo electrónico. | 30 | | |

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMERA CONVOCATORIA:

- Modalidad de **EVALUACIÓN CONTINUA** consta de 3 pruebas:
 - Examen (Grupo-A)
 - Resolución de problemas y/o ejercicios de forma individual (Grupo-B)
 - Estudio de caso en equipo
 - Para superar la materia en esta modalidad de evaluación será requisito imprescindible:
 - La asistencia presencial al 80% de las sesiones prácticas (Grupo-B)
 - Obtener un mínimo de 6 puntos sobre 10 en cada una de las tres pruebas.
 - La calificación de la materia resultará de la suma y ponderación del resultado de las 3 pruebas.
- Modalidad de **EVALUACIÓN GLOBAL** consta de 1 prueba global (examen) que constará de 3 partes:
 - Preguntas objetivas (test) con un peso del 30% sobre la calificación final (Grupo-A)
 - Preguntas de respuesta corta con un peso del 40% sobre la calificación final (Grupos-B)
 - Preguntas de desarrollo con un peso del 30% sobre la calificación final (estudio de caso-proyecto)
 - Para superar la materia en esta modalidad de evaluación será requisito imprescindible:
 - Obtener un mínimo de 6 puntos sobre 10 en cada una de las 3 partes.

SEGUNDA CONVOCATORIA Y SIGUIENTES:

- Modalidad de **EVALUACIÓN GLOBAL** (idem primera convocatoria)

** A elección da modalidade de avaliación global supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose das actividades da modalidade de avaliación continua que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar (Art. 19, Regulamento sobre a avaliación, calificación e a calidade da docencia (aprobado no claustro do 18 de abril de 2023)).*

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Jiménez Martín, Pedro J., **Deporte y turismo**, Síntesis, 2011

Ministerio de Industria, Comercio y Turismo, <https://turismo.gob.es>,

TURESPAÑA es el organismo público, adscrito al Ministerio de Industria, Comercio y Turismo a través de la Secretaría de Estado de Turismo, responsable del marketing de España como destino de viajes, <https://www.tourspain.es>,

Turismo de Galicia. Organismo público dependiente de la Xunta de Galicia, responsable del marketing de Galicia como destino turístico., https://www.turismo.gal/inicio?langId=es_ES,

ANETA (Asociación Nacional de Empresas de Turismo Activo), <https://www.aneta.es>,

Bibliografía Complementaria

Del Alcázar Martínez, B., **Los canales de distribución en el sector turístico**, Esic, 2002

Puertas, X. y Font, S., **Juegos y actividades deportivas para la animación turística**, Síntesis, 2002

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión e organización dos sistemas deportivos II/P02G050V01702

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Actividades físicas e de aventura no medio natural/P02G050V01801

Emprendemento e innovación nas ciencias do deporte/P02G050V01913

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fundamentos dos deportes colectivos I/P02G050V01303

Fundamentos dos deportes colectivos II/P02G050V01403

Fundamentos dos deportes individuais/P02G050V01304

Actividade física e deporte adaptado/P02G050V01601

Actividade física e deporte recreativo/P02G050V01602

Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte I/P02G050V01501

Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte II/P02G050V01603

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

Valoración e prescrición do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xestión e organización dos sistemas deportivos II**

| | | | | |
|-----------------------|--|--------|-------|--------------|
| Materia | Xestión e organización dos sistemas deportivos II | | | |
| Código | P02G050V01702 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OB | 4 | 1c |
| Lingua de impartición | Castelán Galego | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Lago Filgueira, José Ángel | | | |
| Profesorado | Lago Filgueira, José Ángel | | | |
| Correo-e | jal@uvigo.es | | | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | |
|--------|---|
| Código | |
| B2 | Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte. |
| B4 | Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. |
| B12 | Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B13 | Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional. |
| B14 | Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións. |
| B21 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas. |
| B22 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas. |
| B24 | Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional. |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. |
| C26 | Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa |

Resultados previstos na materia

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
|--|--|-----|
| 1. Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. | B2 B4 B12 B14 B21 B22 B24 B25 | |
| 2. Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte. | B14 B21 B22 B25 | |
| 3.- Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte | B12 B13 B14 B26 | C26 |

Contidos

| |
|------|
| Tema |
|------|

| | |
|--|---|
| 1. Planificación e organización no deporte | Sistema deportivo, Políticas deportivas, estruturas organizativas, estrutura económica e financiamento, contratación pública, normativa, lexislación, planificación, xestión, programación, RR.HH, subvencións, convenios, seguridade, prevención de riscos, protección de datos. |
| 2. Planificación dos espazos deportivos. | Contextualización, os espazos deportivos e as instalacións deportivas, materiais e os pavimentos deportivos, o mantemento das instalacións deportivas, familiarización cos conceptos fundamentais e a súa planificación. Seguridade nos equipamentos deportivos. |
| 3. Os espazos e equipamentos deportivos | Concepto e tipos, normativa aplicable, censos, mantemento. |

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|--|---------------|--------------------|--------------|
| Lección maxistral | 22.5 | 33.75 | 56.25 |
| Traballo tutelado | 10 | 0 | 10 |
| Resolución de problemas de forma autónoma | 26 | 39 | 65 |
| Exame de preguntas obxectivas | 0.3 | 0 | 0.3 |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | 1.5 | 7.5 | 9 |
| Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas | 9.5 | 0 | 9.5 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|---|--|
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. |
| Traballo tutelado | O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante, as cales serán contrastadas na aula co conxunto dos alumnos ou soamente polo profesor. |
| Resolución de problemas de forma autónoma | Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma. |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|---|--|
| Resolución de problemas de forma autónoma | Enténdese por atención personalizada o tempo reservado por cada docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado. Nestas actividades o/a docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado. |
| Traballo tutelado | Enténdese por atención personalizada o tempo reservado por cada docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado. Nestas actividades o/a docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado. |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|---|--|---------------|--|
| Traballo tutelado | Probas de resolución que expón o profesor para a aprendizaxe de contidos. | 10 | B12 B13 B14 B21 B22 B24 B25 B26 |
| Resolución de problemas de forma autónoma | Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. | 25 | B2 B4 B12 B13 B14 B21 B22 B24 B25 B26 |

| | | | | |
|--|---|----|--|-----|
| Exame de preguntas obxectivas | Proba para avaliación das competencias adquiridas que constará preguntas pechadas na que os alumnos seleccionan unha única resposta verdadeira de entre varias opcións. | 15 | B12 B13 B14 B21 B22 B24 B25 B26 | |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa. | 40 | B12 B13 B14 B21 B22 B24 B25 B26 | C26 |
| Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas | Elaboración dun documento por parte do alumno no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento de datos. Deseño de construcións que elabora o alumno sobre cuestións expostas na aula. | 10 | B2 B4 B14 B21 B22 B24 B25 B26 | C26 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación final da materia resultará da ponderación do tres probas de avaliación, (test, Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma e probas de resposta longa, de desenvolvemento). Será requisito imprescindible para aprobar a materia ter superadas as tres partes. O alumno/a que non realice algunha das tres probas de avaliación obterá unha cualificación final de SUSPENSO. En xullo e no resto das convocatorias extraordinarias avaliarase unicamente mediante un exame tipo test (100%), ou con probas de desenvolvemento combinado con test, sendo a puntuación de 50% cada unha das partes.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mestre,J.; García,E., **La gestión del deporte municipal**, Primera edición, INDE, 1997

Mestre,J., **La planificación deportiva. Teoría y Práctica**, Segunda edición, INDE, 1997

Mestre,J.; Brotons,J., **La gestión deportiva: clubes y federaciones**, Primera edición, INDE, 2002

www.csd.mec.es, **Portal del Consejo Superior de Deportes (CSD)**,

Paris,F., **La planificación estratégica en las organizaciones deportivas**, Primera edición, Paidotribo, 1998

Paramio, J.L. y otros, **Manual de Equipamientos e instalaciones deportivas**, Primera edición, Síntesis, 2010

Bibliografía Complementaria

<http://www.rbi.es/info-profesional/publicaciones-construccion/instalaciones-deportivas-xxi/>, **Instalaciones Deportivas XXII**, Editor Iñaki Lasa,

www.femp.es, **Portal de la Federación Española de Municipios y Provincias**, Área Temática de Deporte y Ocio,

<https://deporte.xunta.gal>, **Portal da Secretaría Xeral para o Deporte**,

<https://www.palco23.com>, **Palco23**, Economía del deporte,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión e organización dos sistemas deportivos II/P02G050V01702

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Emprendemento e innovación nas ciencias do deporte/P02G050V01913

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión e organización dos sistemas deportivos I/P02G050V01504

DATOS IDENTIFICATIVOS**Actividades físicas e de aventura no medio natural**

| | | | | |
|-----------------------|---|--------------|------------|--------------------|
| Materia | Actividades físicas e de aventura no medio natural | | | |
| Código | P02G050V01801 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS 6 | Sinale OB | Curso 4 | Cuadrimestre 2c |
| Lingua de impartición | Castelán Galego | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Prieto Lage, Iván Alonso Fernández, Diego | | | |
| Profesorado | Alonso Fernández, Diego Prieto Lage, Iván Zarzosa Alonso, Fernando | | | |
| Correo-e | diego_alonso@uvigo.es ivanprieto@uvigo.es | | | |
| Web | http://http://fcced.uvigo.es/gl/ | | | |
| Descrición xeral | A materia «Actividades físicas e de aventura no medio natural» impártese no segundo cuadrimestre do cuarto curso do Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte. | | | |

Nesta materia dáse unha visión xeral das actividades e deportes na natureza. Desde unha perspectiva teórica abórdanse as diferentes concepcións actuais máis significativas referentes ao ámbito das actividades e deportes na natureza, e desde unha perspectiva práctica realízase un percorrido a través das actividades máis representativas.

Así mesmo, esta materia é fundamental dentro do plan de estudos da titulación impartida na Universidade de Vigo, debido a que é a única, dentro deste, onde o alumnado ten a oportunidade de obter os coñecementos necesarios sobre o ámbito das actividades e deportes no medio natural, imprescindibles na formación dun Graduado en Ciencias da Actividade Física e do Deporte.

Esta guía docente elaborouse axustándose totalmente ao establecido na memoria da titulación e á normativa específica da universidade e do centro.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | | | |
|--------|--|--|--|
| Código | | | |
| B9 | Coñecemento e comprensión dos fundamentos do exercicio físico, xogo motor, danza, expresión corporal e actividades na natureza. | | |
| B13 | Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional. | | |
| B15 | Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas. | | |
| B18 | Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte. | | |
| B24 | Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional. | | |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. | | |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. | | |
| C22 | Capacidade para coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional | | |
| C25 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físico-deportivas recreativas | | |
| C26 | Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa | | |
| C29 | Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde, da práctica de actividades físicas inadecuadas nos practicantes de actividade físico-deportiva recreativa | | |

Resultados previstos na materia

| | | |
|---|---------------------------------------|-----|
| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
| 1. O alumnado será capaz de coñecer e comprender os factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. | B18 | |
| 2. O alumnado será capaz de coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional das actividades no medio natural | B13 | C22 |

| | | |
|---|-----|------------|
| 3. O alumnado será capaz de identificar e valorar os riscos que poidan derivarse do uso dos equipamentos e instalacións deportivas das actividades no medio natural | | C25 C26 |
| 4. O alumnado será capaz de coñecer e comprender os fundamentos das actividades na natureza | B26 | |
| 5. O alumnado será capaz de identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas na contorna natural | | C26 C29 |
| 6. O alumnado será capaz de deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuales das persoas | B15 | C25 |
| 7. O alumnado será capaz de seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade no medio natural | B9 | C26 C29 |
| 8. O alumnado será capaz de actuar dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional. | B24 | |
| 9. O alumnado será capaz de mostrar habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo | | B25 |
| 10. O alumnado será capaz de adaptarse as novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma | B26 | |

Contidos

Tema

| | |
|--|---|
| 1. Fundamentos teóricos das actividades físicas no medio natural: orientación e bases cartográficas, planificación de itinerarios, seguridade, e outros fundamentos teóricos relacionados. | 1.1. Fundamentos teóricos 1.1.1. Concepto de Actividades Físicas no medio Natural 1.1.2. Xeneralidades 1.1.2.1. Que son as AFMN 1.1.2.2. Organización e regulación das AFMN |
|--|---|

2. Actividades físico deportivas no medio natural: actividades de permanencia, sendeirismo, deporte de orientación, escalada e outros deportes de aventura.
- 2.1. Sendeirismo e montañismo
 - 2.1.1. Montañismo e trekking: concepto e lugar na evolución dos deportes de montaña
 - 2.1.2. Medio ambiente de montaña
 - 2.1.3. Metereoloxía
 - 2.1.4. Formación técnica
 - 2.1.5. Preparación e desenvolvemento dunha actividade
 - 2.1.6. Orientación e cartografía
 - 2.1.7. Técnicas de acampada e vivac
 - 2.1.8. Seguridade
 - 2.1.9. Desenvolvemento profesional
 - 2.2. Orientación
 - 2.2.1. Introducción á orientación: xeneralidades
 - 2.2.2. Representación gráfica e interpretación de debuxos ou esquemas
 - 2.2.3. Cartografía. Introducción á interpretación de mapas elaborados (topográficos e/ou de orientación).
 - 2.2.4. Utilización do compás
 - 2.2.5. Orientación.
 - 2.2.6. Aplicación no ámbito educativo
 - 2.2.7. Organización de actividades de orientación e seguridade.
 - 2.3. Técnicas de aire libre
 - 2.3.1. Actividades Físicas no Medio Natural. Xeneralidades
 - 2.3.2. Ámbitos de aplicación das Actividades ao aire libre
 - 2.3.3. Aplicación ao ámbito escolar
 - 2.3.4. AFMN. Contorna profesional
 - 2.3.5. Organización de actividades e seguridade
 - 2.4. Escalada e técnicas con cordas
 - 2.4.1. Introducción á escalada: xeneralidades (tipos)
 - 2.4.2. Aspectos técnicos da escalada
 - 2.4.3. Cabuxería.
 - 2.4.4. Seguridade: normas básicas
 - 2.4.5. Aplicación no ámbito escolar
 - 2.5. Organización de actividades
 - 2.5.1. Organización dun proxecto de actividades no medio natural
 - 2.5.2. Organización dunha ruta de sendeirismo. Seguridade
 - 2.5.3. Organización de AFAMN na educación non formal
 - 2.5.4. Organización de AFAMN na educación formal
 - 2.6. Bicicleta de montaña
 - 2.6.1. A bicicleta e o ciclismo
 - 2.6.2. Conducir e circular en bicicleta. Normas de seguridade
 - 2.6.3. Axuste e mantemento da bicicleta
 - 2.6.4. Mecánica da bicicleta
 - 2.6.5. Rutas en bicicleta de montaña. Seguridade
 - 2.6.6. Actividades recreativas en bicicleta de montaña. Organización e seguridade
 - 2.7. Outras actividades de aventura no medio natural
 - 2.7.1. Introducción ao tiro con arco
 - 2.7.2. Introducción ao surf
 - 2.7.3. Seguridade: normas básicas

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|---|---------------|--------------------|--------------|
| Lección maxistral | 21 | 0 | 21 |
| Resolución de problemas de forma autónoma | 0 | 24 | 24 |
| Traballo tutelado | 1.5 | 31.5 | 33 |
| Prácticas de laboratorio | 27 | 0 | 27 |
| Exame de preguntas obxectivas | 3 | 42 | 45 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

| | |
|---|--|
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo que se combinarán con actividades interactivas en gran grupo para os estudantes que asistan a clase. |
| Resolución de problemas de forma autónoma | Actividade na que se formulan exercicios relacionados coa materia. O estudantado debe desenvolver os exercicios de forma autónoma. |
| Traballo tutelado | Rexistro e análise por parellas ou pequenos grupos (a decisión do profesorado) dunha ruta por Galicia/España. Exportación das rutas a Wikiloc, análises MIDE e valoración dos requirimentos enerxéticos e condicionais. Elaboración dun informe da ruta. |
| Prácticas de laboratorio | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (pavillón da facultade ou exteriores). |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|---|---|
| Lección maxistral | A atención personalizada do estudantado realizarase tanto durante o desenvolvemento das sesións de aula como posteriormente no despacho físico ou virtual (Sala 50 - Prof. Diego Alonso Fernández / Sala 2067 - Prof. Iván Prieto Lage) e de correos electrónicos. |
| Prácticas de laboratorio | A atención personalizada do estudantado realizarase tanto durante o desenvolvemento das sesións de laboratorio (no pavillón ou nos exteriores da Facultade), como posteriormente no despacho físico ou virtual (Sala 50 - Prof. Diego Alonso Fernández / Sala 2067 - Prof. Iván Prieto Lage) e de correos electrónicos. |
| Traballo tutelado | A atención personalizada do estudantado realizarase tanto durante o desenvolvemento das sesións de aula como posteriormente no despacho físico ou virtual (Sala 50 - Prof. Diego Alonso Fernández / Sala 2067 - Prof. Iván Prieto Lage) e de correos electrónicos. |
| Resolución de problemas de forma autónoma | A atención personalizada do estudantado realizarase no despacho físico ou virtual (Sala 50 - Prof. Diego Alonso Fernández / Sala 2067 - Prof. Iván Prieto Lage) ou a través de correos electrónicos. |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|---|---|---------------|--|
| Lección maxistral | Durante algunhas clases teóricas realizaranse exercicios interactivos en gran grupo onde se concederán puntos da nota final en función da posición en devandita actividade. Avaliaranse os seguintes resultados de aprendizaxe: 1,2,3,4,5,6,7,8 e 10 | 5 | B9 B13 B15 B18 C22 C25 C26 C29 |
| Resolución de problemas de forma autónoma | Haberá 12 cuestionarios/tarefas en Moovi. Tras realizar todas as actividades propostas, se a media é inferior a 7,5 puntos, a puntuación deste apartado será de 0 puntos. Avaliaranse os seguintes resultados de aprendizaxe: 1,2,3,4,5,6,7 e 10 | 24 | B9 B13 B15 B18 C22 C25 C26 C29 |
| Traballo tutelado | Realización dun traballo en pequenos grupos relacionado coa creación dunha ruta ao aire libre mediante a aplicación de Wikiloc. Avaliaranse os seguintes resultados de aprendizaxe: 1,4,5,9 e 10 | 22 | B18 B25 B26 C26 |
| Prácticas de laboratorio | Asistencia e realización das 12 clases prácticas da materia. O estudante que teña 3 faltas ou máis perderá a avaliación continua (e por tanto debe examinarse mediante o procedemento de AVALIACIÓN GLOBAL -NON CONTINUA-). Avaliaranse os seguintes resultados de aprendizaxe: 1,3,4,5,6,8,9 e 10 | 24 | B9 B15 B18 B24 B25 B26 C25 C26 C29 |
| Exame de preguntas obxectivas | Exame de preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. O estudante deberá sacar un mínimo de 4 sobre 10 para que a puntuación do exame compute na cualificación final. Avaliaranse os seguintes resultados de aprendizaxe: 1,2,3,4,5,6,7 e 10 | 25 | B9 B13 B15 B18 C22 C25 C26 C29 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o estudantado asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante exame ou segundo establece a guía docente).

CONVOCATORIA de 2º CUADRIMESTRE (maio-xuño)

Estudiantado de **AVALIACIÓN CONTINUA** (cualificacións e CRITERIOS para cumprir a avaliación continua):

- Realización de **exercicios interactivos en gran grupo** durante algunhas clases teóricas a través da app Kahoot, onde se concederán puntos da nota final en función da cualificación na devandita actividade. Estes exercicios supoñen o 5% da nota final.
- **Cuestionarios/tarefas en Moovi.** A cualificación dos cuestionarios/tarefas supón un 24%. Habrá 12 cuestionarios/tarefas. Tras realizar as actividades propostas, se o estudante ten unha media inferior a 7,5 puntos, este apartado computará 0 puntos.
- **Asistencia e REALIZACIÓN das clases prácticas.** A cualificación das mesmas supón un 24%. O estudante que teña 3 faltas ou máis (hai que participar polo menos en 9) deixará de ser avaliado polo procedemento de avaliación continua e automaticamente pasará a ser avaliado mediante o procedemento de avaliación NON continua (non hai ningunha posibilidade de xustificar unha falta de asistencia; por iso é polo que se poidan ter ata dúas). O estudante que asista á práctica pero NON a realice non lle computará como unha falta de asistencia, pero si terá unha cualificación de cero na devandita sesión (por tanto, non aumenta puntuación). Como en principio hai 12 prácticas, cada unha terá un valor dun 2% da nota final. No caso de que, por festivo, houbese un menor número de prácticas, ese 24% reduciríase un 2% por cada práctica que non houbese, pasando esa porcentaxe ao exame de preguntas obxectivas. A práctica de surf é voluntaria, por tanto non se considera falta se non se asiste, pero se o estudante realízaa puntuaralle.
- **Traballo tutelado** sobre a creación dun roteiro ao aire libre mediante a aplicación de Wikiloc e baixo unha serie de parámetros establecidos polo profesorado. A cualificación deste traballo supón un 22%. Será un traballo en grupos de catro persoas.
- **Exame de preguntas obxectivas.** A cualificación supón un 25%. Consiste nun exame de preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta da materia. O estudante deberá sacar un mínimo de 4 sobre 10 para que a puntuación do exame compute en cualificación final. Suspende este exame (con menos dun 4) non implica perder a avaliación continua.

Un estudante supera a materia cando obtívese un mínimo de cinco sobre dez na suma dos apartados anteriores.

Se na convocatoria de 2º cuadrimestre (maio-xuño), un estudante perde a avaliación continua, deberá presentarse mediante o procedemento de avaliación non continua.

Estudiantado de **AVALIACIÓN GLOBAL -NON CONTINUA-** (para o estudiantado que non cumpre os criterios da avaliación continua):

- **Exame de preguntas obxectivas.** A cualificación supón un 33%. Consiste nun exame de preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta sobre a materia relacionadas co seu parte teórica. O estudante deberá sacar un mínimo de 5 sobre 10 para que a puntuación do exame compute en cualificación final.
- **Exame de preguntas obxectivas.** A cualificación supón un 33%. Consiste nun exame de preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta sobre a materia relacionadas co seu parte práctica. O estudante deberá sacar un mínimo de 5 sobre 10 para que a puntuación do exame compute en cualificación final.
- **Traballo tutelado.** A cualificación supón un 34%. Entrega do traballo sobre a creación de roteiros ao aire libre. O estudante deberá sacar un mínimo de 5 sobre 10 para que a puntuación do traballo compute na cualificación final.

A cualificación final da materia obterase realizando a suma das tres partes. Un estudante supera a materia cando obteña un mínimo de cinco sobre dez, coa condición de que superase as tres probas.

CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA (xuño-xullo)

Avaliarase mediante o procedemento de avaliación non continua (gárdanse as cualificacións da avaliación continua da convocatoria de 2º cuadrimestre).

CONVOCATORIA DE FIN DE CARRERA (setembro)

Avaliarase mediante o procedemento de avaliación non continua (non se gardan as cualificacións da avaliación continua doutras convocatorias).

Publicación das cualificacións e exames oficiais

As cualificacións de cada convocatoria serán publicadas en Moovi, onde se indicarán as datas de revisión dos exames.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na apartado "Docencia - Exames".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

VIGO, M., **Manual para dirigentes de campamentos organizados**, Stadium, 2005

BERNAL RUIZ, J., **Organización de campamentos en la escuela**, Wanceulen, 2002

COLORADO, J., **Montañismo y Trekking. Manual completo**, Manuales Desnivel, 2010

SANTOS PASTOR, M. L., **Las actividades en el medio natural en la educación física escolar**, Wanceulen, 2002

MURCIA, M., **Prevención, seguridad y autorescate**, Desnivel editorial, 2001

VARIOS, **Señalización de Senderos**, FEDME, 2009

EEAM, **Escuela Española de alta montaña. Certificado de iniciación al montañismo**, Barrabés editorial, 2001

MILSON, F., **El libro de la bicicleta de montaña: mantenimiento y reparación**, OMEGA, 2009

Granero Gallegos, A., Baena Extremera, A., **Actividades físicas en el medio natural: Teoría y práctica para la Educación Física**, Wanceulen, 2010

Bibliografía Complementaria

Rojas Pedregosa, P., **La bicicleta y su desarrollo práctico en Educación Secundaria**, Wanceulen, 2016

Recomendacións

Outros comentarios

1. Cada semana, o estudiantado ten en Moovi os contidos que se impartirán na materia, así como o material (apuntamentos, lecturas, vídeos, etc.) para traballar estes contidos. Para un maior aproveitamento das clases teóricas e prácticas, recoméndase facer uso deste material antes de asistir a devanditas clases.

2. Formalizar canto antes o grupo en Moovi (catro persoas) para a realización do traballo da materia.

3. Estudar e traballar o material da materia de forma continuada, tanto para a realización dos cuestionarios semanais como para a preparación do exame.

4. Expor aos profesores da materia todas as preguntas/consultas que se consideren necesarias en cada momento referidas ao temario, prácticas, cuestionarios, traballos, etc.

5. Comunicar ao profesorado as suxestións de mellora da materia.

6. Realizar o traballo da materia ao longo do cuadrimestre. Na primeira semana da materia daranse as directrices de como se debe realizar devandito traballo. Por tanto, recoméndase a asistencia á clase teórica.

7. Recoméndase consultar o blog da materia para ampliar información: <https://afamnuvigo.blogspot.com/>

DATOS IDENTIFICATIVOS**Especialización en deportes colectivos**

| | | | | |
|-----------------------|--|--------|-------|--------------|
| Materia | Especialización en deportes colectivos | | | |
| Código | P02G050V01906 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OP | 4 | 1c |
| Lingua de impartición | Castelán Galego | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Docampo Blanco, Pedro | | | |
| Profesorado | Docampo Blanco, Pedro | | | |
| Correo-e | pedrodocampo@gmail.com | | | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | |
|--------|---|
| Código | |
| B1 | Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B3 | Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. |
| B4 | Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. |
| B6 | Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano. |
| B17 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis. |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersonal e traballo en equipo. |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. |
| C5 | Capacidade para planificar, desenvolver e avaliar a realización de programas de deporte e actividade física escolar |
| C8 | Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo |
| C9 | Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo |
| C11 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de adestramento deportivo |

Resultados previstos na materia

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe | | | |
|---|---------------------------------------|--|-----------------------------|----------------------------|
| - Ser capaz de controlar o rendemento e estado de forma nestas especialidades. | A3 A4 | B1 B1 B2 B3 B4 B25 B26 | C1 C5 C8 C9 C11 | D1 D3 D4 D5 D9 |
| - Ser capaz de deseñar ferramentas para a detección, e o desenvolvemento de talentos (plans de formación a medio e longo prazo) | A4 A5 | B6 B17 | C5 C9 C11 | |
| - Adquirir habilidades de dirección de persoas | A1 A3 A4 A5 | B1 B2 B3 B4 B6 B25 | C4 C5 C9 C11 | D1 D3 D4 D5 D8 |

Contidos

| |
|------|
| Tema |
|------|

| | |
|---|--|
| TEMA 1: OPTIMIZACIÓN E CONTROL DO RENDEMENTO TÉCNICO, TÁCTICO E ESTRATÉGICO | 1.1. O adestramento deportivo nos deportes colectivos. |
| TEMA 2: OPTIMIZACIÓN E CONTROL DA CONDICIÓ FÍSICA | 1.2. Estrutura dos deportes colectivos e Factores de rendemento diferenciais |
| TEMA 3: XESTIÓ DO ESTADO DE FORMA EN DEPORTES COLECTIVOS. | 1.3. O calendario de preparaci3n e as fases da forma como condicionantes o proceso de adestramento-competici3n. Densidade competitiva en longos per3odos |
| TEMA 4: DETECCIÓN, SELECCI3N E DESENVOLVIMENTO DE TALENTOS EN DEPORTES COLECTIVOS | 1.4. O adestramento-competici3n como realidade sist3mica. O adestramento integrado |
| TEMA 5: DIRECCI3N DE EQUIPOS | 2.1. Optimizaci3n e control das capacidades T3cnico-coordinativas nos deportes colectivos |
| | 2.2. A t3cnica deportiva nos deportes colectivos: variabilidade e adaptabilidade |
| | 2.3. Desenvolvemento do mapa t3cnico-coordinativo dos deportes colectivos |
| | 2.4. Adestramento e control dos contidos t3cnicos nos deportes colectivos |
| | 2.5. Optimizaci3n e control das capacidades T3ctico-decisionais nos deportes colectivos |
| | 2.6. A estratexia e t3ctica deportiva nos contextos de colaboraci3n-oposici3n |
| | 2.7. Desenvolvemento do mapa t3ctico-decisional nos deportes colectivos |
| | 2.8. Adestramento e control dos contidos t3cticos nos deportes colectivos |
| | 2.9. Optimizaci3n e control das capacidades F3sico-condicionais nos deportes colectivos |
| | 2.10. An3lises da carga externa e interna |
| | 2.11. Desenvolvemento do mapa condicional nos deportes colectivos |
| | 2.12. Adestramento e control dos contidos f3sicos nos deportes colectivos: forza, velocidade, resistencia e flexibilidade. |
| | 3.1. Deseño da carga de adestramento: Modelos de planificaci3n nos deportes colectivos. |
| | 3.2. Planificaci3n contempor3nea. Deseños con cargas concentradas. Microestructuraci3n. Periodizaci3n t3ctica |
| | 3.3. O deseño do plan de adestramento-competici3n en deportes de longo per3odo competitivo |
| | 4.1. Detecci3n e selecci3n de talentos nos deportes colectivos |
| | 4.2. O proceso de identificaci3n de talentos |
| | Construcci3n do perfil de referencia para o alto rendemento no os deportes colectivo |
| | 4.3. Probas e medidas para a selecci3n de talentos nos deportes colectivos |
| | 4.4. Desenvolvemento do talento: As etapas de formaci3n nos deportes colectivos |
| | 4.5. Planificaci3n a longo prazo nos deportes colectivos. As diferentes etapas de formaci3n e especializaci3n |
| | 4.6. Establecemento do curriculum na 3rea f3sica ou condicional, 3rea t3cnica ou coordinativa, 3rea t3ctica ou decisional |
| | 5.1. observaci3n e an3lise da competici3n como medio para a direcci3n de equipos |
| | Valoraci3n do rendemento nos deportes colectivos: an3lise da competici3n |
| | 5.2. O proceso de recollida de datos: a observaci3n. Os instrumentos de recollida e an3lises informatizadas. Os labores de scouting |
| | A modelizaci3n do proceso de adestramento: a acci3n |
| | 5.3. A direcci3n de equipos deportivos por parte do adestrador |
| | - Concepto de direcci3n de equipos: Determinantes que configuran a direcci3n. |
| | Modelos ou estilos de direcci3n |
| | - A direcci3n durante o adestramento. A direcci3n antes do partido. A direcci3n durante o partido. A atenci3n 3 prensa |
| | 5.4. O adestrador como xestor de recursos humanos nos grupos deportivos. |
| | - O adestrador como xestor de recursos humanos: a direcci3n de profesionais. |
| | Modelos de liderado por parte do adestrador |
| | - A cohesi3n grupal do equipo e a din3mica de grupo |
| | - O equipo multidisciplinar de traballo: o staff deportivo |
| | PRÁCTICA 1: adestramento integrado como recurso metodol3xico nos deportes colectivos |
| | PRÁCTICA 2: adestramento t3cnico nos deportes colectivos: variabilidade e adaptabilidade: metodolox3a anal3tica vs global |
| | PRÁCTICA 3: adestramento t3ctico nos deportes colectivos: construcci3n do modelo de xogo I |
| | PRÁCTICA 4: adestramento t3ctico nos deportes colectivos: construcci3n do modelo de xogo II |
| | PRÁCTICA 5: adestramento das capacidades f3sicas: resistencia |
| | PRÁCTICA 6: adestramento das capacidades f3sicas: forza |
| | PRÁCTICA 7: deseños de sesi3ns de adestramento: contidos simuladores e rexenerativos |
| | PRÁCTICA 8: observaci3n e an3lise do rendemento nos deportes colectivos |
| | PRÁCTICA 9: probas e tests para a detecci3n de talentos nos deportes colectivos |
| | PRÁCTICA 10: etapas de formaci3n: exemplo de secuenciaci3n de medios t3cnico-t3cticos |
| | PRÁCTICA 11: etapas de formaci3n: exemplo de secuenciaci3n de medios f3sicos |
| | PRÁCTICA 12: direcci3n de equipos: role playing |
| | PRÁCTICA 13: xesti3n de recursos humanos: caso NASA |

| Planificación | | | |
|---|---------------|--------------------|--------------|
| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
| Lección maxistral | 10 | 10 | 20 |
| Estudo de casos | 10 | 20 | 30 |
| Prácticas de laboratorio | 30 | 17 | 47 |
| Traballo tutelado | 0 | 8 | 8 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | 3 | 1 | 4 |
| Traballo | 0 | 41 | 41 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

| Metodoloxía docente | |
|----------------------------|---|
| | Descrición |
| Lección maxistral | Clases teóricas impartidas polo docente |
| Estudo de casos | Nas clases se resolverán clases prácticos reais |
| Prácticas de laboratorio | Clases prácticas impartidas polo docente |
| Traballo tutelado | Os estudantes deberán facer traballos tutelados |

| Atención personalizada | |
|-------------------------------|--|
| Metodoloxías | Descrición |
| Estudo de casos | O docente atenderá aos estudantes que o requiran |
| Traballo tutelado | O docente atenderá aos estudantes que o requiran |

| Avaliación | | | | |
|---|---|---------------|---------------------------------------|-----------------------|
| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
| Prácticas de laboratorio | Valorarase a participación activa nas prácticas. | 20 | B17 B25 B26 | C5 C8 C9 C11 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | O exame constará de preguntas curtas e de aplicación | 40 | B3 B4 B6 B17 | C9 C11 |
| Traballo | O traballo de aplicación versará sobre a Planificación do proceso de adestramento-competición nun deporte colectivo. Poderá ser realizado por parellas, e poderá seleccionarse de entre dúas temáticas: - Proposta de deseño de planificación dunha tempada nun deporte colectivo - Proposta de secuenciación de contidos en planificación a longo prazo nas etapas de formación nun deporte colectivo Data de entrega: día do exame. A súa extensión non poderá superar as 100 páxinas | 40 | B1 B3 B4 B6 | C5 C9 C11 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante exame ou segundo establece a guía docente).

a) Na convocatoria do primeiro cuadrimestre (xaneiro-febreiro) o exame terá unha valoración do 40%, o traballo-proxecto un 40% e a participación activa nas sesións prácticas un 20% (deberán asistir como mínimo ao 80% das sesións prácticas). Os alumnos que non cumpran o 80% de asistencia práctica, deberán realizar un exame práctico e/ou se incluírá unha pregunta/s extras de desenvolvemento no exame de preguntas cortas e aplicación. É indispensable superar o exame teórico cunha cualificación mínima de 5 puntos para aprobar a materia.

b) De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo. Nesta convocatoria (xuño-xullo) e na de fin de carreira (setembro) o exame terá unha valoración do 60% e o proxecto-traballo un 40%. Gardaranse as notas do exame e traballo da convocatoria do primeiro cuadrimestre se fose o caso.

c) As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bompa, T., **Entrenamiento de equipos deportivos.**, Paidotribo, 2009

Carling, C., **Performance assessment for field sports: physiological, and match notational assessment in practice**, Routledge, 2009

Lago, C., **La preparación física en el fútbol**, Biblioteca Nueva, 2002

Martin, R. y Lago, C., **Deportes de equipo. Comprender la complejidad para elevar el rendimiento.**, INDE, 2005

Bibliografía Complementaria

Bompa, T. O., **Periodización del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2000

Campos, J., Cervera, V.R., **Teoría y planificación del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2001

García, J. M., **Alto rendimiento: La adaptación y la excelencia deportiva**, Gymnos, 1999

Hughes, M y. Franks, I.A., **Notational analysis of sport: systems for better coaching and performance in sport**, Routledge, 2004

Manno, R., **Fundamentos del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2005

Martin, D.; Carl, K.; Lehnertz, K., **Manual de Metodología del Entrenamiento Deportivo**, Paidotribo, 2001

Matveiev, L., **Teoría general del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2001

Platonov, V. N., **Teoría general del entrenamiento deportivo olímpico**, Paidotribo, 2001

Riera, J., **Fundamentos del aprendizaje de la técnica y la táctica deportivas**, INDE, 1989

Riera, J., **Habilidades en el deporte**, INDE, 2005

Thiess, G., Tschiene, P. y Nickel, H., **Teoría y metodología de la competición deportiva**, Paidotribo, 2004

Vasconcelos, A., **Planificación y organización del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2000

Verkhoshansky, Y., **Teoría y metodología del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2002

Viru, A. y Viru, M., **Análisis y control del rendimiento deportivo**, Paidotribo, 2003

Zhelyazkoz, T., **Bases del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2001

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Fundamentos dos deportes colectivos I/P02G050V01303

Fundamentos dos deportes colectivos II/P02G050V01403

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

DATOS IDENTIFICATIVOS**Especialización en deportes individuais**

| | | | | |
|-----------------------|---|--------|-------|--------------|
| Materia | Especialización en deportes individuais | | | |
| Código | P02G050V01907 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OP | 4 | 1c |
| Lingua de impartición | Castelán | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Zarzosa Alonso, Fernando | | | |
| Profesorado | Zarzosa Alonso, Fernando | | | |
| Correo-e | fzarzosa@uvigo.es | | | |
| Web | | | | |
| Descrición | *Análisis do proceso de ensino-aprendizaxe da *natación xeral | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | |
|--------|--|
| Código | |
|--------|--|

Resultados previstos na materia

| | |
|---------------------------------|---------------------------------------|
| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|---------------------------------|---------------------------------------|

Contidos

| | |
|---|---|
| Tema | |
| 1. Optimización e control do rendemento técnico, táctico e estratéxico. | 1.1.- Adestramento técnico do *crol 1.2.- Adestramento técnico das costas 1.3.- Adestramento técnico da braza 1.4.- Adestramento técnico da bolboreta 1.5.- Adestramento técnico de movemento *ondulatorio *subacuático 1.6.- Adestramento técnico de saídas e viraxes |
| 2. Optimización e control da condición física. | 2.1.- Análise cuantitativa nos diferentes estilos |
| 3. Análise sistemática do deporte. | 3.1.- Regulamento de *natación en piscina e augas abertas |
| 4. Desenvolvemento e adestramento técnico e táctico das diferentes capacidades. | 4.1.- Desenvolvemento e adestramento técnico/táctico da resistencia 4.2.- Desenvolvemento e adestramento técnico/táctico da velocidade 4.3.- Desenvolvemento e adestramento técnico/táctico da forza 4.4.- Adestramento da forza para a prevención de lesións |
| 5. Dirección deportiva e xestión de grupos. | 5.1. Dirección de equipos. |

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|--|---------------|--------------------|--------------|
| Lección maxistral | 27 | 0 | 27 |
| Resolución de problemas | 1 | 1 | 2 |
| Seminario | 2 | 4 | 6 |
| Traballo tutelado | 2 | 4 | 6 |
| Prácticas de laboratorio | 40 | 80 | 120 |
| Exame de preguntas obxectivas | 2 | 0 | 2 |
| Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas | 1 | 1 | 2 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|-------------------------|---|
| Lección maxistral | Exposición oral con apoio audiovisual dos contidos da materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. |
| Resolución de problemas | O profesor exporá os aspectos básicos da materia |
| Seminario | Asistencia a actividades formativas, para analizar o funcionamento de programas acuáticos |
| Traballo tutelado | Desenvolvemento de traballo en grupo sobre a temática da materia e tutorizados polo docente. |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|-------------------|--|
| Traballo tutelado | O alumno recibirá atención individualizada no horario de titorías establecido a tal fin durante todo o curso académico. Para as consulta do horario de titorías e o lugar debese consultar a web da Facultade de Ciencias da Educación e do deporte. (http://fcced.uvigo.es/gl/) |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|-------------------------------|--|---------------|---------------------------------------|
| Lección maxistral | En relación coa docencia impartida nas clases teóricas está previsto que se realice un control para valorar as aprendizaxes da materia. O valor desta proba representa o 35% da nota final. | 35 | |
| Traballo tutelado | Desenvolveranse traballos propostos polo docente nos cales o alumno mediante o traballo en grupo terá que analizar os puntos que se determinen no temario. Si a planificación permíteo estes traballos exporanse e defenderán en clase. | 15 | |
| Prácticas de laboratorio | A asistencia ás prácticas que se realizarán en clase será o 30% da nota final da materia. Nesta valoración terase en conta non soamente a participación do alumno senón tamén todas as preparacións e intervencións do alumno nos contidos expostos. Traballos dirixidos individuais e *grupales así como a actividade autónoma do alumno-a. O alumno-a debe asistir a clase práctica coa roupa adecuada. | 15 | |
| Exame de preguntas obxectivas | En relación coa docencia impartida nas clases prácticas está previsto que se realice un control para valorar as aprendizaxes da materia. O valor desta proba representa o 35% da nota final. | 35 | |

Outros comentarios sobre a Avaliación

Será necesario superar o exame para aprobar a materia. A asistencia ás prácticas pode chegar a supor o 30% da nota da materia entre os traballos realizados nas mesmas e a asistencia. A non asistencia ao 80% das prácticas levará á realización dun exame final que será o 100% da nota da materia con parte práctica 50% e parte teórica 50%.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Arellano, R., **Entrenamiento técnico de natación**, Cultivalibros, 2010
- Bompa, T.; Buzzichelli, C.A., **Periodización del entrenamiento deportiva**, Paidotribo, 2016
- Cancela Carral, José M^a; Lorenzo Blanco, Ricardo; Camiña Fernández, Francisco; Pariente Baglietto,, **Tratado de Natación. De la iniciación al perfeccionamiento (Vol1)**, 1^a, Paidotribo, 2008
- Cuartero, M.; Castillo, J.A.; Torrallardona, X.; Murio, J., **Entrenamiento de las especialidades en natación**, Cultivalibros, 2010
- Federación Española de Natación, **Reglamento de natación**, 1^a, Federación Española de Natación, 2005
- Hall, G.; Murphy, D., **Fundamentals of Fast Swimming: How to Improve Your Swim Technique**, The Race Club Inc., 2020
- Navarro, F.; Oca, A.; Rivas, A., **Planificación del entrenamiento y su control**, Cultivalibros, 2010

Bibliografía Complementaria

- American College of Sport Medicine., **Manual ACSM para la valoración y prescripción del ejercicio**, Paidotribo, 2005
- Arufe, V.; Martínez-Patiño, M.J. (eds), **Tratado de Atletismo en el Siglo XXI (Vol I-II-III)**, 1^a, ACUGA, 2005
- Badillo, J.; Serna, J.R., **Bases de la Programación del entrenamiento de fuerza**, Inde, 2002
- Cancela Carral, José M^a; Ramirez Farto, Emerson, **La iniciación deportiva: La natación**, 1^a, Wanceulen, 2003
- Cancela Carral, José M^a; Lorenzo Blanco, Ricardo; Camiña Fernández, Francisco; Pariente Baglietto,, **Tratado de Natación. De perfeccionamiento al Alto rendimiento (Vol2)**, 1^a, Paidotribo, 2008
- Campos Granell, J.; Gallach, J., **Técnicas de Atletismo. Manual práctico de enseñanza.**, 1^a, Ed. Paidotribo, 2004
- Delavier, F., **Guía de los movimientos de Musculación. Descripción anatómica**, Paidotribo, 2001
- Fleck, S.J.; Kraemer W.J., **Designing Resistance Training Programs**, Human Kinetics, 2004
- Franco, Pedro; Navarro, Fernando, **Natación. Habilidades acuáticas para todas las edades. Ed. Hispano-Europea**, 1^a, Hispano-Europea, 1980
- García Manso, J.M.; Navarro, M.; Ruiz, J.A., **Bases teóricas del entrenamiento deportivo. Principios y aplicaciones.**, Gymnos, 1996
- González-Badillo, J.J.; Gorostiaga, E., **Fundamentos del entrenamiento de la fuerza. Aplicación al alto rendimiento deportivo**, Inde, 2002
- González, J.J.; Villegas, J.A., **Valoración del deportista. Aspectos biomédicos y funcionales**, FEMEDE, 1999

Haff, G.G.; Triplett, N.T., **Essentials of strength training and conditioning**, Human Kinetics, 2016

Issurin, V., **Entrenamiento deportivo: periodización en bloques**, Paidotribo, 2012

Izquierdo, M., **Biomecánica y bases neuromusculares de la actividad física y deporte**, Panamericana, 2008

Matveev, L.P., **Teoría general del entrenamiento deportivo olímpico**, Paidotribo, 2001

McDougall, J.D.; Wenger, H.A.; Green, A.J., **Evaluación fisiológica del deportista**, Paidotribo, 2000

Naclerio, F., **Entrenamiento deportivo. Fundamentos y aplicaciones en diferentes deportes**, Panamericana, 2011

Navarro, F., **La velocidad**, Gymnos, 1998

Navarro, F., **La resistencia**, Gymnos, 1998

Ortiz Cervera, V., **Entrenamiento de fuerza y explosividad para la actividad física y el deporte de competición**, Inde, 1996

Platonov, V.N., **Teoría general del entrenamiento deportivo olímpico**, Paidotribo, 2001

Tous, J., **Nuevas tendencias en fuerza y musculación**, Ergo, 1999

Weineck, J., **Entrenamiento total**, Paidotribo, 2005

Wasserman, K.; Hansen, J.E.; Sue, D.Y.; Casaburi, R.; Whipp, B.J., **Principles of exercise testing and interpretation**, Lippincott Williams & Wilkins, 1999

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Especialización en deportes individuales II/P02G050V01916

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Fundamentos dos deportes individuais/P02G050V01304

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

Outros comentarios

Ningún

DATOS IDENTIFICATIVOS**Programas de exercicio físico e benestar**

| | | | | |
|-----------------------|---|--------------|------------|--------------------|
| Materia | Programas de exercicio físico e benestar | | | |
| Código | P02G050V01910 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS 6 | Sinale OP | Curso 4 | Cuadrimestre 1c |
| Lingua de impartición | Castelán Galego | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Serrano Gómez, Virginia | | | |
| Profesorado | Serrano Gómez, Virginia | | | |
| Correo-e | vserrano@uvigo.es | | | |
| Web | http://http://fcced.uvigo.es/gl/ | | | |
| Descrición xeral | | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | |
|--------|--|
| Código | |
| B1 | Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B2 | Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte. |
| B5 | Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano. |
| B6 | Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano. |
| B12 | Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B13 | Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional. |
| B14 | Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións. |
| B16 | Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte. |
| B18 | Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte. |
| B24 | Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional. |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. |
| C25 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físico-deportivas recreativas |
| C26 | Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa |
| C29 | Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde, da práctica de actividades físicas inadecuadas nos practicantes de actividade físico-deportiva recreativa |

Resultados previstos na materia

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
|---|---------------------------------------|-----|
| O alumnado terá a capacidade de valorar distintas situacións persoais para planificar a práctica de actividade física de forma individualizada. | B2 | C25 |
| | B5 | C26 |
| | B6 | C29 |
| | B13 | |
| | B14 | |
| | B16 | |
| | B18 | |
| O alumnado mostrará hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional. | B26 | |
| | B13 | |
| O alumnado será capaz de adaptarse a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. | B24 | |
| | B26 | C25 |
| O alumnado mostrará habilidade de liderado, capacidade de relación interpersonal e traballo en equipo. | B12 | |
| | B13 | |
| | B24 | |
| | B26 | |

| | | |
|--|----------|-------------------|
| O alumnado comprenderá a literatura científica do ámbito do exercicio físico e o benestar | B1 B2 | |
| O alumnado mostrará a capacidade de identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde | B26 | C25 C26 C29 |

Contidos

| Tema | |
|---|---|
| 1. Novas Tendencias do fitness, wellness, & healthy | 1.1. Programas de exercicio físico e benestar nos servizos deportivos actuais. 1.2. Novas Tendencias de programas con orientación físico saudable. |
| 2. O Adestramento persoal. | 2.1. A figura do adestrador persoal. 2.2. Mercadotecnia e comunicación. 2.3. Aplicación dos programas de exercicio físico e benestar ao adestramento persoal. |
| 3. Fundamentos, estrutura, deseño e control de programas de exercicio físico e benestar segundo o obxectivo do usuario. | 3.1. Segmentos poboacións nos practicantes de servizos deportivos. |
| 4. Equipamentos de fitness, wellness, & healthy | 4.1. As tendencias no equipamento dos servizos deportivos e o fitness 4.2. Equipamentos. |

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|---|---------------|--------------------|--------------|
| Prácticas de laboratorio | 26 | 16 | 42 |
| Resolución de problemas | 2 | 10 | 12 |
| Presentación | 2 | 5 | 7 |
| Flipped Learning | 2 | 10 | 12 |
| Traballo tutelado | 2 | 22 | 24 |
| Lección maxistral | 18 | 2 | 20 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | 1 | 30 | 31 |
| Exame de preguntas obxectivas | 2 | 0 | 2 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|--------------------------|---|
| Prácticas de laboratorio | Actividades de aplicación de coñecemento a situacións concretas e adquisición de habilidades básicas e procesuais relacionadas coa materia estudada. Dependendo do contido, pódense desenvolver en espazos especiais con equipamento especializado |
| Resolución de problemas | Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa asignatura. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección magistral. |
| Presentación | Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... |
| Flipped Learning | O estudante recibirá a través da plataforma de teledocencia MOOVI documentación para que poida traballar sobre ela e posteriormente poder expor ao profesor dúbidas ou problemas de aprendizaxe relacionada con estes contidos |
| Traballo tutelado | O alumno, nun pequeno grupo, prepara un documento sobre o tema da materia previamente acordado co profesor. |
| Lección maxistral | O carácter da materia fai necesario combinar varios tipos de metodoloxías, dependendo da natureza dos obxectivos a alcanzar e os contidos a tratar. Avogarase por unha metodoloxía activa, alternando exposicións maxistras e traballo en pequeno grupo nas sesións teóricas e vivencia das diferentes propostas de tarefas (do profesor e dos propios alumnos) nas sesións practicas. Ademais, o alumno disporá dun soporte virtual de apoio á docencia, a través da plataforma co que poderá realizar un seguimento parcialmente on-line da materia. - Organización da docencia: As sesións de carácter teórico e práctico desenvolveranse en horario e localización fixadas polo centro. |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|--------------|------------|
|--------------|------------|

| | |
|-------------------------------|--|
| Prácticas de laboratorio | As dúbidas concretas sobre os contidos resolveranse durante o horario de titoría, esta poderá ser acordada de forma presencial, a través das oficinas virtuais do profesorado, correo electrónico e/ou plataforma Moovi. |
| Traballo tutelado | As dúbidas concretas sobre os contidos resolveranse durante o horario de titoría, esta poderá ser acordada de forma presencial, a través das oficinas virtuais do profesorado, correo electrónico e/ou plataforma Moovi. |
| Probas | Descrición |
| Exame de preguntas obxectivas | |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|-------------------------------|---|---------------|---|
| Prácticas de laboratorio | A asistencia, a participación activa ea resolución das actividades propostas serán valoradas | 20 | C25 C26 C29 |
| Presentación | Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... | 5 | B6 C25 B12 C26 B13 C29 B24 B26 |
| Traballo tutelado | O alumno, nun pequeno grupo, prepara un documento sobre o tema da materia previamente acordado co profesor | 35 | B2 C25 B5 C26 B12 C29 |
| Exame de preguntas obxectivas | O exame teórico poderá consistir en preguntas curtas e/ou tipo test dos distintos contidos da materia. | 40 | |

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante exame ou segundo estableza a guía docente).

a) Na 1ª convocatoria o exame terá unha valoración do 40%, o traballo un 35%, presentación 5%, e as sesións prácticas un 20% (Deberán asistir como mínimo ao 80% das sesións prácticas). Os alumnos que non cumpran o 80% de asistencia práctica, deberán realizar un exame práctico e/o se incluírá unha pregunta/s extras de desenvolvemento no exame de resposta curta / test. É indispensable superar o exame teórico cunha cualificación mínima de 5 puntos para aprobar a materia.

b) De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na 2ª edición, nas mesmas condicións.

c) As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

American College of Sports Medicine, **ACSM's guidelines to exercise testing and prescription**, Lippincott Williams & Wilkins, 2009

Bouchard, C., Blair, S.N., Haskell, W., **Physical activity and health**, Human Kinetics, 2007

Buckley, J.P., Redgrave, A., Redgrave, S., **Exercise physiology in special populations**, Churchill Livingstone.-Dwyer, 2008

Coburn, J. W., Malek, M. H., **Manual NSCA. Fundamentos del Entrenamiento Personal**, Paidotribo, 2014

Dwyer, G.B., Davis, S.E., **ACSM's health-related physical fitness assessment manual**, Lippincott Williams & Wilkins, 2008

Earle, R., **Fundamentos del entrenamiento personal.**, Paidotribo, 2008

García-García, O. y Serrano Gómez, V., **Entrenamiento personal. Guía para el desarrollo profesional**, Medica Panamericana, 2017

Riva, L., **Physical activity and health guidelines. Recommendations for various ages, fitness levels, and conditions from 57 authoritative sources**, Human Kinetics., 2010

Werner, W.K., Hoeger, S.A., **Fitness and wellness.**, 8, Wadsworth, 2009

Bibliografía Complementaria

American College of Sports Medicine, **Exercise management for persons with chronic diseases and disabilities**, Human Kinetics, 2003

Busquet, L, **Las cadenas musculares (tomo I)**, Paidotribo, 2000

Colado, JC, **Acondicionamiento físico en el medio acuático**, Paidotribo, 2004

Gomariz, J.R., **Estiramientos de cadenas musculares**, La liebre de marzo, 2009

Isidro, F., Heredia, JR, Pinsach, P., Ramón-Costa, M., **Manual del entrenador personal: del fitness al wellness**, Paidotribo, 2007

Ratames, N, **Manual ACSM de Entrenamiento de la Fuerza y del Acondicionamiento Físico**, Paidotribo, 2015

Souchard, P, **RPG. Principios de la reeducación postural global**, Paidotribo, 2005

Recomendaciones**Materias que continúan o temario**

Actividades de fitness/P02G050V01901

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Valoración e prescripción do ejercicio físico para a saúde/P02G050V01503

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Actividades de fitness/P02G050V01901

Valoración e prescripción do ejercicio físico para a saúde/P02G050V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicología do adestramento deportivo**

| | | | | |
|-----------------------|--|--------|-------|--------------|
| Materia | Psicología do adestramento deportivo | | | |
| Código | P02G050V01911 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OP | 4 | 1c |
| Lingua de impartición | Castelán Galego | | | |
| Departamento | Psicología evolutiva e comunicación | | | |
| Coordinador/a | Dosil Díaz, Joaquín | | | |
| Profesorado | Domínguez Domínguez, Rubén Dosil Díaz, Joaquín | | | |
| Correo-e | jdosil@uvigo.es | | | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | | |
|--------|--|--|
| Código | | |
| B2 | Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte. | |
| B4 | Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. | |
| B5 | Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano. | |
| B6 | Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano. | |
| B7 | Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana. | |
| B8 | Coñecemento e comprensión da estrutura, función e desenvolvemento das diferentes manifestacións da motricidade humana. | |
| B15 | Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas. | |
| B17 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis. | |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. | |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. | |
| C2 | Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación escolar | |

Resultados previstos na materia

| | | |
|--|--|----|
| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
| Identificar e planificar planes de adestramento psicolóxico. | B4 B5 B7 B15 B25 B26 | C2 |
| Comprensión da psicología específica de cada modalidade deportiva, así como tratar cos deportistas e adestradores. | B2 B4 B6 B7 B8 B15 B17 B25 B26 | C2 |

Coñecemento das estratexias máis efectivas para traballar no ámbito da psicoloxía do adestramento deportivo

B2
B4
B5
B6
B7
B8
B15
B17
B25
B26

C2

Contidos

Tema

| | |
|--|---|
| 1. A psicoloxía no adestramento e na competición. | 1. A importancia da psicoloxía no deporte. 2. A importancia da psicoloxía no adestramento. 3. A importancia da psicoloxía na Competición. 4. A figura do psicólogo do deporte. |
| 2. Avaliación, Planificación e Intervención Psicolóxica | 1. Concepto de adestramento mental 2. Niveis de asesoramento mental 3. Avaliación e planificación do adestramento mental 4. Preparación psicolóxica dos adestramentos 5. Preparación psicolóxica das competicións |
| 3. Programas de Adestramento Mental. | 1. Psicoloxía do atletismo 2. Psicoloxía do tenis 3. Psicoloxía do golf 4. Psicoloxía do motociclismo 5. Psicoloxía do automobilismo 6. Psicoloxía do surf |
| 4. Preparación psicolóxica das competicións. | 1. Psicoloxía do fútbol 2. Psicoloxía do baloncesto 3. Psicoloxía do volleyball |
| 5. Estratexias psicolóxicas de intervención. | 1. Técnicas de intervención psicolóxica 2. Establecemento de obxectivos 3. Relaxación 4. Visualización 5. Técnicas cognitivas 6. Técnicas de biofeedback e neurofeedback 7. Técnicas de habilidades de comunicación |
| 6. Asesoramento Psicolóxico a Adestradores, Pais, Directivos e Árbitros. | 1. Enfoque educativo da iniciación deportiva 2. Motivos para comezar e abandonar un deporte 3. Do triángulo ao pentágono da iniciación deportiva 4. Os compoñentes do pentágono da iniciación deportiva |

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|-------------------------------|---------------|--------------------|--------------|
| Presentación | 2 | 0 | 2 |
| Debate | 16 | 30 | 46 |
| Lección maxistral | 28 | 28 | 56 |
| Exame de preguntas obxectivas | 2 | 35 | 37 |
| Observación sistemática | 2 | 0 | 2 |
| Traballo | 2 | 5 | 7 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|-------------------|---|
| Presentación | Exposición por parte do alumno dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver en grupos. |
| Debate | Exposición, por grupos, diante do grupo mediano, e despois por escrito ao profesorado.. |
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|--------------|--|
| Presentación | Os alumnos deberán presentar unha planificación dunha temporada. |

| Probas | Descrición |
|-------------------------------|---|
| Exame de preguntas obxectivas | Os alumnos deberán facer unha proba tipo test de 40 preguntas con 3 alternativas de resposta. |
| Traballo | Os alumnos deberán presentar un traballo, tanto a nivel individual como en equipo, con formato tipo debate. |

| Avaliación | | | |
|-------------------------------|--|---------------|--|
| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
| Presentación | Defensa do traballo presentado por escrito. | 30 | B2 B4 B5 B6 B7 B8 B15 B17 B25 B26 C2 |
| Exame de preguntas obxectivas | A avaliación final consistirá nunha proba tipo test de 40 pregunta, con 3 alternativas de resposta e só unha verdadeira. Cada dúas respostas incorrectas restarán unha correcta. | 40 | B2 B4 B5 B6 B7 B8 B15 B17 B25 B26 C2 |
| Traballo | Presentación dun traballo escrito sobre a psicoloxía en diferentes modalidades deportivas. | 30 | B2 B4 B5 B6 B7 B8 B15 B17 B25 B26 C2 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación dos alunos terá unha parte de exame escrito, na data que se propoña dende a facultade, sendo na primeira convocatoria tipo test e na segunda e restantes con preguntas cortas. O valor sera do 40%. O 60% restante, como se recolleu anteriormente, será determinado polas presentacións e traballos presentados na aula sobre a preparación mental en modalidades deportivas específicas. Cada grupo deberá de profundizar nunha modalidade, presentando un traballo escrito e unha defensa mediante exposición do mesmo, onde tódolos compoñentes do grupo teñen que participar de forma equitativa. Poderase empregar para este traballo a IA e calquera fonte de información, máis a parte a entregar e defender debe ser de elaboración propia do equipo.

Nas sucesivas convocatorias se mantendrán os mesmos criterios para aprobar que na primeira.

Débase ver a data da avaliación na web da facultade.

O alunado que se presente ca modalide non presencial deberá presentar no día do exame un traballo escrito que se corresponda ca parte práctica da materia, así como examinarse no formato da primeira convocatoria (tipo test) ou seguintes (tipo pregunta corta). Para aprobar a materia é necesario alcanzar un 5 en ambas probas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Dosil, J. (Ed), **El psicólogo del deporte: asesoramiento e intervención.**, 2, Síntesis, 2002

Dosil, J. (Ed), **The Sport Psychologist Handbook: a guide for sport-specific performance enhancement.**, 1, John Wiley & Sons, 2006

Dosil, J., **Psicología de la actividad Física y del Deporte**, 2, McGraw-Hill, 2008

Bibliografía Complementaria

Buceta, J.M., **Psicología del entrenamiento deportivo**, 1, Dykinson, 1998

Weinberg, R. y Gould, D., **Fundamentos en Psicología del Deporte**, 3, Panamericana, 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Especialización en deportes colectivos/P02G050V01906

Especialización en deportes individuais/P02G050V01907

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

DATOS IDENTIFICATIVOS**Emprendemento e innovación nas ciencias do deporte**

| | | | | |
|-----------------------|---|--------|-------|--------------|
| Materia | Emprendemento e innovación nas ciencias do deporte | | | |
| Código | P02G050V01913 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OP | 4 | 1c |
| Lingua de impartición | Castelán | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Martínez Lemos, Rodolfo Ivan | | | |
| Profesorado | Martínez Lemos, Rodolfo Ivan | | | |
| Correo-e | ivanmartinez@uvigo.es | | | |
| Web | http://https://login.campusremotouvigo.gal/cas/login?service=https%3A%2F%2Fcampusremotouvigo.gal%2Flogin%2F%3Fforce_sso%3Dtrue%26_%3D1244183002 | | | |
| Descrición xeral | | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | |
|--------|---|
| Código | |
| B12 | Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. |
| C19 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas |
| C20 | Capacidade para administrar os servizos deportivos públicos e privados |
| C21 | Capacidade para deseñar o programa de funcionamento das instalacións deportivas e seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado |

Resultados previstos na materia

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|---|---------------------------------------|
| Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. | B12 |
| Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. | B25 |
| Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. | B26 |
| Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas | C19 |
| Capacidade para xestionar os servizos deportivos públicos e privados | C20 |
| Capacidade para deseñar o programa de funcionamento das instalacións deportivas e seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado | C21 |

Contidos

| Tema | |
|--|--|
| Tema-1 Modelos de negocio en Ciencias do Deporte | Deporte profesional, xestión de instalacións, consultoría e asesoría, Fitness/Wellness, apostas deportivas online, eSports, fabricación e venda de material e equipamento..., estudos de casos de modelos de negocio emblemáticos en AF e Deporte (Nike, BH, Polar, NBA, Anytime fitness, Curves, Adidas, Roland Garros, Masters de Augusta...) |
| Tema-2 Innovación en Ciencias do Deporte | Concepto e metodoloxía de innovación, tipos de innovación, a innovación no modelo de negocio, mercadotecnia innovadora, innovación aberta, innovación tecnolóxica, estudos de casos emblemáticos de innovación en AF e Deporte (Decathlon, Less Mils, TRX, FMS, MacFit, Pilates, Crossfit, Bike24 ...) |
| Tema-3 Emprendimiento en Ciencias do Deporte | Necesidade non satisfeita, desenvolvemento da idea innovadora para satisfacer a necesidade centrada no cliente, plan para facer da idea un negocio, elección do modelo de negocio, estudo de viabilidade do negocio, posta en marcha do negocio, nichos de mercado, estudo de casos emblemáticos de emprendimiento en AF e Deporte (Jim Sports, Sidecu-Supera, Distrito estudo, Check your motion,...) |

| Planificación | | | |
|---|---------------|--------------------|--------------|
| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
| Lección maxistral | 22.5 | 33.75 | 56.25 |
| Prácticas con apoio das TIC | 15 | 30 | 45 |
| Estudo de casos | 15 | 30.75 | 45.75 |
| Exame de preguntas obxectivas | 0 | 1 | 1 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | 0 | 1 | 1 |
| Estudo de casos | 0 | 1 | 1 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

| Metodoloxía docente | |
|-----------------------------|---|
| | Descrición |
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos fundamentais da materia obxecto de estudo de forma interactiva. |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvolveranse a través do TIC de forma autónoma. |
| Estudo de casos | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. |

| Atención personalizada | |
|-------------------------------|--|
| Metodoloxías | Descrición |
| Prácticas con apoio das TIC | En función das circunstancias, o alumnado recibirá atención individualizada en modo presencial (horario de titorías previa cita) ou non presencial (correo electrónico). |

| Avaliación | | | | |
|---|---|---------------|---------------------------------------|-------------------|
| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
| Exame de preguntas obxectivas | Proba obxectiva (test) con 4 opcións de resposta na que cada resposta incorrecta resta para anular o efecto do azar. | 20 | B12 B25 B26 | C19 C20 C21 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | O alumnado resolverá problemas/exercicios de forma individual e autónoma alternando sesións presenciais e non presenciais seguindo as indicacións do profesor. Os exercicios deberán estar cumprimentados e entregados a través de Moovi dentro do prazo establecido. Non serán válidos a efectos da avaliación os exercicios entregados fóra de prazo ou a través de correo electrónico. | 40 | B12 B25 B26 | C19 C20 C21 |
| Estudo de casos | O alumnado traballará individualmente durante todo o cuadrimestre na análise dun estudo de caso, seguindo as indicacións do profesor que deberá entregar en Moovi no prazo establecido. Non serán válidos a efectos da avaliación os estudos de caso entregados fóra de prazo. | 40 | B12 B25 B26 | C19 C20 C21 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA CONVOCATORIA:

- Modalidade de **AVALIACION CONTINUA** consta de 3 probas:
 - Exame (Grupo-A)
 - Resolución de problemas e/ou exercicios de forma individual (Grupo-*B)
 - Estudo de caso individual
 - Para superar a materia nesta modalidade de avaliacion sera requisito imprescindible:
 - A asistencia presencial ao 80% das sesións prácticas (Grupo-*B)
 - Obter un mínimo de 6 puntos sobre 10 en cada unha do tres probas.
 - A calificación da materia resultara da suma e ponderacion do resultado das 3 probas.
- Modalidade de **EVALUACION GLOBAL** consta de 1 proba global (exame) que consta de 3 partes:

- Preguntas obxectivas (test) cun peso do 20% sobre a calificación final (Grupo-A)
- Preguntas de resposta curta cun peso do 45% sobre a calificación final (Grupos-*B)
- Preguntas de desenvolvemento cun peso do 35% sobre a calificación final
 - Para superar a materia nesta modalidade de avaliación será requisito imprescindible:
 - Obter un mínimo de 6 puntos sobre 10 en cada unha das 3 partes.

SEGUNDA CONVOCATORIA E SEGUINTE:

- Modalidade de **AVALIACION GLOBAL*** (idem primeira convocatoria)

** A elección da modalidade de avaliación global supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose das actividades da modalidade de avaliación continua que resten e a cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar (Art. 19, Regulamento sobre a avaliación, calificación e a calidade da docencia (aprobado non claustro do 18 de abril de 2023)).*

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Lorente, Joaquín, **Piensa, es gratis.**, Planeta, 2009

Cornella, Alfons, **Cómo innovar sin ser google**, Profit, 2019

Blan, Steve y Dorf Bob, **El manual del emprendedor**, Centro libros PAPP, 2012

Ratten, Vanessa, **Sports innovation management**, Routledge, 2018

WordPress, <https://es.wordpress.com/>,

Global sport Innovation Center, <https://sport-gsic.com/?lang=es>,

Red profesional LinkedIn, <https://www.linkedin.com>,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión e organización dos sistemas deportivos II/P02G050V01702

Lecer e turismo deportivo/P02G050V01701

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión e organización dos sistemas deportivos I/P02G050V01504

DATOS IDENTIFICATIVOS**Adestramento de readaptación para a actividade física e o deporte**

| | | | | |
|-----------------------|---|--------|-------|--------------|
| Materia | Adestramento de readaptación para a actividade física e o deporte | | | |
| Código | P02G050V01914 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OP | 4 | 1c |
| Lingua de impartición | Castelán | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Serrano Gómez, Virginia | | | |
| Profesorado | Serrano Gómez, Virginia | | | |
| Correo-e | vserrano@uvigo.es | | | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | |
|--------|--|
| Código | |
| A1 | Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo. |
| A2 | Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo. |
| A3 | Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética. |
| A4 | Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado. |
| A5 | Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía. |
| B1 | Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B2 | Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte. |
| B3 | Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. |
| B5 | Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano. |
| B7 | Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana. |
| B8 | Coñecemento e comprensión da estrutura, función e desenvolvemento das diferentes manifestacións da motricidade humana. |
| B12 | Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B13 | Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional. |
| B14 | Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións. |
| B17 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis. |
| B18 | Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte. |
| B19 | Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde. |
| B20 | Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas. |
| B21 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas. |
| B23 | Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade. |
| C7 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis |
| C8 | Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo |
| C9 | Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo |
| C10 | Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo |
| C11 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de adestramento deportivo |

| | |
|-----|--|
| C12 | Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo, adecuado para cada tipo de actividade de adestramento deportivo |
| C13 | Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde |
| C14 | Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación adulta, maiores e discapacitados |
| C15 | Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde |
| C16 | Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao campo da actividade física e a saúde |
| C17 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físico-deportivas orientada á saúde |
| C18 | Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados |

Resultados previstos na materia

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe | | |
|---|---------------------------------------|---|--|
| Definir adestramento de readaptación, adestramento preventivo, reaprendizaxe motor, retorno á actividade física cotiá e retorno á práctica deportiva. | A4 | B1 B2 | C16 C17 |
| Diferenciar entre alta médica, alta deportiva e alta funcional. | A1 A3 | B1 B2 | C10 C16 C17 C18 |
| Entender os roles e as relacións entre os compoñentes dun equipo interdisciplinar para a planificación e o desenvolvemento dun proceso de readaptación. | A1 A2 | B2 B8 B14 B17 B18 B19 B20 | C7 C8 C9 C15 C16 |
| Describir os protocolos de adestramento físico máis habituais en procesos de recuperación de lesións. | A1 A2 A4 | B18 B19 B21 | C7 C8 C10 C13 C14 C15 C18 |
| Explicar os aspectos fundamentais que se deben considerar nun proceso de adestramento de readaptación. | A1 A4 A5 | B1 B2 B17 B18 B19 | C7 C8 C9 C11 C12 |
| Identificar as lesións do aparello locomotor con maior prevalencia nun contexto de práctica de actividade física. | A1 A5 | B7 B17 B18 B19 B23 | C10 C11 C13 C14 |
| Determinar os obxectivos, os métodos e os sistemas para o control da calidade nun adestramento de readaptación. | A3 A4 | B18 B19 B20 B21 | C7 C8 C11 C18 |
| Programar de forma individual, segura e controlada os contidos seleccionados para un adestramento de readaptación. | A1 A3 A5 | B2 B13 B17 B18 | C7 C11 C13 C14 C15 C17 C18 |
| Determinar a carga óptima que mellore a seguridade e eficacia en programas de intervención. | A1 A5 | B1 B2 B3 B12 B13 B14 B19 B20 | C7 C8 C11 C15 C16 C17 |

Aplicar estratexias de prevención para diferentes contextos de práctica.

A1 B5 C7
 A2 B7 C8
 A3 B19 C13
 B20 C14
 B23 C16
 C17
 C18

Contidos

| Tema | |
|---|--|
| 1. Definición de conceptos clave. | Contextualización. Conceptos. Obxectivos e principios básicos. Competencias do readaptador. |
| 2. Modelo multidisciplinar para a recuperación de lesións. | Equipo multidisciplinar como parte activa do proceso. |
| 3. Lesións do aparello locomotor: prevalencia, factores de risco e efecto do exercicio físico en prevención, calidade de vida e recuperación. | Principios fundamentais das lesións deportivas. Factores de risco e efecto do exercicio na prevención e calidade de vida. Etapas e obxectivos do proceso lesivo. Lesións máis frecuentes do aparello locomotor. |
| 4. Criterios metodolóxicos para o adestramento de readaptación. | Criterios metodolóxicos e de valoración. Prevención e planificación da recuperación funcional. |
| 5. Estratexias de adestramento físico para a prevención de lesións do aparello locomotor. | A prevención de lesións a partir do adestramento físico. Casos de prevención de lesións do aparello locomotor. |
| 6. Estratexias de adestramento físico para a recuperación da condición física en poboación deportista e poboación non deportista. | Recuperación de lesións a partir do adestramento en diferentes tipos de poboacións. Casos de recuperación de lesións en poboación deportista e non deportista. |
| 7. Procedementos de avaliación e control nun proceso de adestramento de readaptación | Valoración das calidades físicas do deportista lesionado. Volta ao deporte desde unha perspectiva obxectivable e cuantificable. |

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|-------------------------------|---------------|--------------------|--------------|
| Traballo tutelado | 1 | 40 | 41 |
| Lección maxistral | 18 | 0 | 18 |
| Estudo de casos | 4 | 10 | 14 |
| Resolución de problemas | 4 | 10 | 14 |
| Cartafol/dossier | 1 | 15 | 16 |
| Prácticas de laboratorio | 20 | 7.5 | 27.5 |
| Presentación | 2 | 10 | 12 |
| Flipped Learning | 1 | 5 | 6 |
| Exame de preguntas obxectivas | 1.5 | 0 | 1.5 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|--------------------------|--|
| Traballo tutelado | O estudante, en pequeno grupo, elabora un documento sobre a temática da materia acordada previamente co profesor/a. |
| Lección maxistral | O carácter da materia fai necesario combinar varios tipos de metodoloxías, dependendo da natureza dos obxectivos a alcanzar e os contidos a tratar. Avogarase por unha metodoloxía activa, alternando exposicións maxistras e traballo en pequeno grupo nas sesións teóricas e vivencia das diferentes propostas de tarefas (do profesor e dos propios alumnos) nas sesións prácticas. Ademais, o alumno disporá dun soporte virtual de apoio á docencia, a través da plataforma TEMA (http://www.uvigo.es/faitic), co que poderá realizar un seguimento parcialmente on-line da materia. - Organización da docencia: As sesións de carácter teórico e práctico desenvolveranse en horario e localización fixadas polo centro. |
| Estudo de casos | Actividade na que se formulan estudos de caso e exercicios relacionados coa materia que o alumno debe desenvolver |
| Resolución de problemas | Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. |
| Cartafol/dossier | Documento onde se recollen prácticas e exercicios resoltos. |
| Prácticas de laboratorio | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo. |

| | |
|------------------|--|
| Presentación | Presentación e exposición de traballos e prácticas |
| Flipped Learning | O estudante recibirá a través da plataforma de teledocencia fatic documentación para que poida traballar sobre ela e posteriormente poder expor ao profesor dúbidas ou problemas de aprendizaxe relacionada con estes contidos |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|-------------------|--|
| Flipped Learning | As dúbidas concretas sobre os contidos resolveranse durante o horario de titoría, esta poderá ser acordada de forma presencial, a través das oficinas virtuais do profesorado, correo electrónico e/ou plataforma Moovi. |
| Traballo tutelado | As dúbidas concretas sobre os contidos resolveranse durante o horario de titoría, esta poderá ser acordada de forma presencial, a través das oficinas virtuais do profesorado, correo electrónico e/ou plataforma Moovi. |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|-------------------------------|---|---------------|---------------------------------------|
| Traballo tutelado | O estudante, en pequeno grupo, elabora un documento sobre a temática da materia acordada previamente co profesor/a. | 35 | |
| Cartafol/dossier | Dossier de exercicios e prácticas | 20 | |
| Presentación | Presentación/ exposición de traballos e prácticas | 5 | |
| Exame de preguntas obxectivas | Exame de preguntas obxectivas | 40 | |

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Todo o alumnado asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante exame ou segundo estableza a guía docente).
- a) Na 1ª convocatoria o exame terá unha valoración do 40%, o traballo un 35%, presentación 5%, e o dossier/ sesións prácticas un 20% (deberán asistir como mínimo ao 80% das sesións). Os alumnos que non cumpran o 80% de asistencia, deberán realizar un exame práctico e/o se incluírá unha pregunta/s extra/s de desenvolvemento no exame de resposta curta / test.
- É indispensable superar o exame teórico cunha cualificación mínima de 5 puntos para aprobar a materia.
- b) De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na 2ª edición, nas mesmas condicións.
- c) As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bahr, R., **Lesiones deportivas: diagnóstico, tratamento y rehabilitación.**, Médica Panamericana, 2007

Freese, J., **Fitness Terapéutico.**, Paidotribo, 2006

Bibliografía Complementaria

Balius, R., Pedret, C., **Lesiones musculares en el deporte.**, Médica Panamericana, D.L., 2013

Boyle, M., **El entrenamiento funcional aplicado a los deportes.**, Ed. Tutor., 2017

Chicharro, J.L. y Sánchez, D., **Fisiología y Fitness para corredores.**, Ed. Prowellness, 2014

Doral, M. y Karlsson, J., **Sports Injuries: Prevention, Diagnosis, Treatment and Rehabilitation.**, Ed. SpringerVerlag., 2015

García, O. & Serrano, V. (Coord.), **Entrenamiento Personal. Guía para el desarrollo profesional**, Médica Panamericana, 2017

Hall, C.M., Brody, L.T., **Ejercicio terapéutico. Recuperación Funcional.**, Paidotribo, 2006

Joyce D., Lewindo D., **Sports Injury Prevention and Rehabilitation : Integrating Medicine and Science for Performance Solutions. London.**, Taylor and Francis Ltd., 2016

Mayr, H. y Zaffagnini, S., **Prevention of Injuries and Overuse in Sports: Directory for Physicians, Physiotherapists, Sport Scientists and Coaches**, Ed. ESKA, 2015

Romero, D., Tous, J., **Prevención de lesiones en el deporte. Claves para un rendimiento deportivo óptimo**, Médica Panamericana, 2010

Salom Moreno, S., **READAPTACION TRAS LAS LESIONES DEPORTIVAS: UN TRATAMIENTO MULTIDISCIPLINAR BASADO EN LA EVIDENCIA**, Médica Panamericana, 2020

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Programas de exercicio físico e benestar/P02G050V01910

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Actividades de fitness/P02G050V01901

Biomecánica da técnica deportiva/P02G050V01903

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

Valoración e prescripción do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS**Novas tendencias de exercicio físico en adultos maiores con patoloxías**

| | | | | |
|-----------------------|--|--------------|------------|--------------------|
| Materia | Novas tendencias de exercicio físico en adultos maiores con patoloxías | | | |
| Código | P02G050V01915 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS 6 | Sinale OP | Curso 4 | Cuadrimestre 1c |
| Lingua de impartición | Castelán | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Cancela Carral, José María | | | |
| Profesorado | Cancela Carral, José María Vila Suarez, María Elena | | | |
| Correo-e | chemacc@uvigo.es | | | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | Análise e deseño de novas tendencias de exercicio físico para persoas maiores con patoloxías xeral | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | |
|--------|--|
| Código | |
| B2 | Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte. |
| B11 | Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional. |
| B12 | Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B19 | Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde. |
| B20 | Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas. |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. |

Resultados previstos na materia

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|--|---------------------------------------|
| El estudiante será capaz de aplicar los principios fisiológicos, biomecánicos, comportamentales y sociales, para justificar el efecto que provoca el programa de ejercicio físico en el adulto mayor en función de la patología existente. | B2 B19 B20 |
| El estudiante será capaz de identificar los riesgos, que se derivan para la salud del adulto mayor, de la práctica inadecuada de ejercicio físico. | B11 B20 B26 |
| El estudiante será capaz de seleccionar y saber utilizar el material y equipamiento deportivo adecuado para desarrollar cada programa de ejercicio físico en función de la patología presente. | B12 B19 B25 |
| El estudiante será capaz de actuar dentro de los principios éticos necesarios para el correcto ejercicio profesional | B11 B26 |

Contidos

| | |
|--|---|
| Tema | |
| 1. Adulto maior: Aproximación conceptual | Tipos e características de adultos maiores. |
| 2. As patoloxías do adulto maior: As súas características e consecuencias. | Patoloxías crónicas máis comúns: 1. Patoloxías neurodexenerativas (Parkinson, deterioración cognitiva, Alzheimer,...) 2. Patoloxías metabólicas (hipertensión arterial, obesidade, diabetes,...) 3. Patoloxías osteomusculares (sarcopenia, osteoporose, artrose...) 5. Patoloxías xenitourinario (incontinencia urinaria). 6. Outras patoloxías comúns: depresión, cancro, infarto, hipertensión pulmonar.. |

| | |
|---|---|
| 3. Instrumentos de diagnóstico e avaliación. | 1. Cuestionarios 2. Test e baterias de test 3. Material específico como: Acelerómetros, pulsómetros, wiva, plataformas de equilibrio,.. |
| 4. Exercicio físico: Pautas de intervención vinculadas á patoloxía. | 1. Principios do adestramento adaptado a los adultos maiores. 2. Planificación do adestramento en este colectivo. |

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|-------------------------------|---------------|--------------------|--------------|
| Lección maxistral | 22.5 | 0 | 22.5 |
| Traballo tutelado | 0 | 50 | 50 |
| Prácticas de laboratorio | 27 | 0 | 27 |
| Saídas de estudo | 3 | 0 | 3 |
| Traballo tutelado | 0 | 45.5 | 45.5 |
| Exame de preguntas obxectivas | 2 | 0 | 2 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|--------------------------|---|
| Lección maxistral | Esta metodoloxía será de aplicación naqueles contidos introductorios dos temas que así o requiran. |
| Traballo tutelado | Desenvolveranse traballos teóricos en base ás propostas definidos polo PDI da materia. |
| Prácticas de laboratorio | Realizaranse prácticas de laboratorio vinculados aos principais contidos da materia |
| Saídas de estudo | Realizarase unha saída de estudo, para analizar a posta en funcionamento dun programa de exercicio físico en adultos maiores. |
| Traballo tutelado | Desenvolveranse traballos prácticos en base ás propostas definidos polo PDI da materia. |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|-------------------|---|
| Traballo tutelado | O alumno recibirá atención individualizada no horario de titorías establecido a tal fin durante o presente curso académico. Para a consulta do seu horario de titorías e lugar das mesmas deberase consultar a web da Facultade de Ciencias da Educación e do deporte. (webs.uvigo.es/feduc) |
| Traballo tutelado | O alumno recibirá atención individualizada no horario de titorías establecido a tal fin durante o presente curso académico. Para a consulta do seu horario de titorías e lugar das mesmas deberase consultar a web da Facultade de Ciencias da Educación e do deporte. (webs.uvigo.es/feduc) |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|-------------------------------|---|---------------|---------------------------------------|
| Traballo tutelado | Desenvolverase en grupos traballos tutelados en base ás directrices do profesor/é. Devanditos traballos serán defendidos en clase. Contidos teóricos | 30 | B2 B11 B20 B25 B26 |
| Traballo tutelado | Desenvolverase en grupos traballos tutelados en base ás directrices do profesor/é. Devanditos traballos serán defendidos en clase. Contenidos prácticos | 30 | B2 B11 B25 B26 |
| Exame de preguntas obxectivas | Preguntas obxectivas sobre os contidos teóricos e prácticos desenvolto durante o curso | 40 | B12 B19 B20 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

Será imprescindible para superar a asignatura:

Alcanzar un mínimo de 5 puntos en cada unha das dúas probas de avaliación.

Presentar en tempo e forma os diferentes traballos vinculados aos diferentes temas da materia.

Presentar e defender o traballo tutorizado na aula.

O alumnado que non supere o 80% de asistencia ás clases prácticas, deberá realizar unha serie de exercicios teórico-prácticos (a coordinar coa profesora) vinculados á temática das devanditas clases, ademais do examen de preguntas

obxectivas. Debe alcanzar unha puntuación mínima de 5 en cada proba.

En caso de non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

Só se gardará a nota da parte aprobada para a segunda convocatoria do mesmo curso académico.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón:

<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Os mesmos criterios da convocatoria de xuño, rexen no resto de convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Chodzko-Zajko, W., **ACSM's exercise for older adults**, 1, Lippincott Williams & Wilkins, 2014

Bibliografía Complementaria

Sparling, P. B., Howard, B. J., Dunstan, D. W., & Owen, N., **Recommendations for physical activity in older adults**, 1, BMJ, 2015

Cancela, JM, **Juegos de motricidad para la tercera edad**, 1, Paidotribo, 2020

C.M.C. Nascimento, S. Varela, C. Ayan y J.M. Cancela, **Effects of physical exercise and basically orientations for prescription in Alzheimer's disease**, 1, Scielo, 2016

Irimia Mollinedo Cardalda, Karina Pitombeira Pereira Pedro, Adriana López Rodríguez, José María Canc, **Aplicación de un programa de ejercicio físico coordinativo a través del sistema MOTomed® en personas mayores diagnosticadas de Enfermedad de Parkinson moderado-severo. Estudio de casos.**, 1, Retos, 2021

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xerontoloxía e actividade física/P02G050V01902

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

| DATOS IDENTIFICATIVOS | | | | |
|---|--|--------|-------|--------------|
| Especialización en deportes individuais II | | | | |
| Materia | Especialización en deportes individuais II | | | |
| Código | P02G050V01916 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OP | 4 | 2c |
| Lingua de impartición | Castelán | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Zarzosa Alonso, Fernando | | | |
| Profesorado | Zarzosa Alonso, Fernando | | | |
| Correo-e | fzarzosa@uvigo.es | | | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| Código | |
|--------|---|
| B3 | Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. |
| B4 | Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. |
| B5 | Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano. |
| B6 | Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano. |
| B17 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis. |
| B24 | Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional. |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. |
| C8 | Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo |
| C9 | Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo |
| C11 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de adestramento deportivo |

Resultados previstos na materia

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
|--|---------------------------------------|-----|
| Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte. | B3 | C8 |
| | B4 | C9 |
| Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano. | B5 | C11 |
| | B6 | |
| Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis. | B17 | |
| | B24 | |
| Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva en a poboación que realiza adestramento deportivo. | B25 | |
| | B26 | |
| Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de adestramento deportivo. | | |

Contidos

| Tema | |
|--|--|
| Tema I | 1. A idade do comezo do adestramento Basees para o alto rendemento |
| Demandas condicionais da Natación competitiva. | 2. Análise xenérico das diferentes vertentes do adestramento deportivo vinculado á formación de nadador/a. |
| | 3. A entrenabilidade das capacidades físicas segundo a idade |

| | |
|---|--|
| Tema II | 1. Preparación Técnica nas categorías de desenvolvemento en Natación. 2. A preparación física nas categorías de desenvolvemento en Natación. 3. A preparación Táctica nas categorías de desenvolvemento en Natación. 4. A preparación psicolóxica nas categorías de desenvolvemento en Natación. 5. A preparación Teórica nas categorías de desenvolvemento en Natación. |
| Componentes da preparación do nadador nas categorías de desenvolvemento. | |
| Tema III | 1. Desenvolvemento das diferentes capacidades físicas-motoras por idades na Natación competitiva. 2. Peridiozación das diferentes capacidades condicionais nas categorías en desenvolvemento. 3. Modelos de planificación aplicados nas diferentes categorías da Natación. |
| Xestión do estado de forma en deportes individuais. | |
| Tema IV | 1. Demandas condicionais básicas e específicas en Natación. 2. Métodos de adestramento da resistencia aerobia en Natación. 3. Métodos do adestramento da resistencia anaerobica láctica en Natación. 4. Métodos de adestramento da velocidade de reacción, máxima e resistencia á velocidade en Natación. 5. Adestramento asistido e resistido. 6. Métodos de adestramento de forza específica en Natación. |
| Metodoloxía do adestramento aplicado a Natación competitiva. | |
| Tema V | 1. Calendario competitivo en Natación 2. Esixencias competitivas en Natación. 3. Diferentes modelos contemporáneos en Natación. 4. Periodización da distribución das capacidades condicionais nas diferentes especialidades en Natación. |
| Planificación e control do adestramento deportivo nos deportes individuais. | |

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|--|---------------|--------------------|--------------|
| Prácticas de laboratorio | 18 | 0 | 18 |
| Lección maxistral | 22 | 28 | 50 |
| Traballo tutelado | 8 | 0 | 8 |
| Traballo | 6 | 42 | 48 |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | 1 | 0 | 1 |
| Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas | 1 | 24 | 25 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|--------------------------|--|
| Prácticas de laboratorio | O estudante poderá entregar unha memoria de prácticas se de o caso de non poder realizar as prácticas. |
| Lección maxistral | Nas clases presenciais desenvolveranse os aspectos conceptuais da materia, que deberán ser complementados polo estudante con estudo autónomo |
| Traballo tutelado | 1. Traballo individual sobre os contidos da asignatura planteados polo profesor. |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|--|--|
| Traballo tutelado | Aclararanse as dúbidas no horario de docencia e de non ser suficiente no horario de titorías |
| Probos | Descrición |
| Traballo | Aclararanse as dúbidas no horario de docencia e de non ser suficiente no horario de titorías |
| Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas | Aclararanse as dúbidas no horario de docencia e de non ser suficiente no horario de titorías |

Avaliación

| Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|------------|---------------|---------------------------------------|
| | | |

| | | | | |
|--|--|----|--------------------------------------|-----------------|
| Traballo | Traballo teórico individual de investigación. Poderá ser realizado durante as clases teóricas, prácticas. | 20 | B3 B4 B17 B24 B25 B26 | C8 C9 C11 |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | Realizarase unha proba teórico-práctica: test, resposta curta, oral e/ou resolución de supostos prácticos. | 40 | B3 B4 B17 B24 B25 B26 | C8 C9 C11 |
| Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas | Traballo individual en que consiste en realizar unha planificación dun macrociclo, unha vivencia dunha ou máis competicións de calquera categoría da natación que estea no calendario da federación dalgunha comunidade autónoma. E exposición do mesmo. | 40 | B3 B4 B17 B24 B25 B26 | C8 C9 C11 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

Requisitos básicos a cumprir para a superación da materia:

- Entregar o traballo teórico individual exposto polo profesor/para vinculados co desenvolvemento dos contidos tanto teóricos como prácticos.
- Obter unha cualificación de polo menos 5 puntos na nota global.

Traballos a realizar polos estudantes para incluír no xeneral:

1. Entregar o traballo teórico de investigación cuxo guión estará publicado na plataforma moovi.
2. Entregar o traballo individual en que consiste en realizar unha vivencia dunha ou máis competicións de calquera categoría da natación que estea no calendario da federación dalgunha comunidade autónoma, cuxo guión estará publicado na plataforma moovi.

Proporción de incidencia na cualificación dos diferentes tipos de valoración.

- Cualificación obtida pola realización do traballo teórico de investigación: 20%
- Cualificación obtida pola realización do do traballo individual en que consiste en realizar planificación dun macrociclo cunha posible vivencia nunha competición: 40%
- Cualificación obtida no exame: 40%

A entrega dos mesmos será con data (publicada en moovi) determinada polo profesor/a durante o curso. Na 2ª convocatoria, manteranse as notas dos traballos, é dicir, os criterios de puntuación serán os mesmos que na 1ª convocatoria. Quen non realizen/presentado os traballos durante a 1ª convocatoria, NON PUNTUARÁN NESTE APARTADO.

Será necesario superar o exame para aprobar a materia. A asistencia ás prácticas pode chegar a supor o 30% da nota da materia entre os traballos realizados nas mesmas e a asistencia. A non asistencia ao 80% das prácticas levará á realización dun exame final que será o 100% da nota da materia con parte práctica 50% e parte teórica 50%.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Ramirez Farto, E., **Natación: Desenvolvemento da resistencia aerobia e anaerobia**, Sport Training, 2014
- Arellano Colomina, R, **Entrenamiento técnico de natación**, Cultivalibros, 2010
- Valdivielso, F.N; Oca Gaya, A; Rivas Feal, A, **Planificación del entrenamiento y su control**, Cultivalibros, 2010
- Cuartero, M; DEl Castillo, J.A; Torrallardona, X; Murio J., **Entrenamiento de las especialidades de Natación**, Cultivalibros, 2010
- Navarro Valdivielso, F; Oca Gaya, A., **Entrenamiento físico en Natación**, Cultivalibros, 2011
- Ramirez Farto, E., **Bases metodológicas del entrenamiento en natación: Teoría y práctica.**, Editorial Wanceulen, 2008
- Salo, D., **SprintSalo**, Sports Support Syndicate inc., 1993

Bibliografía Complementaria

Seifert,L; Chollet D; Mujika, I., **World Book of Swimming: From Science to performance**, Nova, 2011

Maglisco, E., **Natación: Técnica, entrenamiento y competición**, Paidotribo, 2003

Mason, P., **Swim Better Swim faster**, Bloomsbury, 2014

Laughlin, T., **Swimming made easy**, Total immersion, 2001

G. Jhon Mullen, **Swimming Science: Optimizing Trainig and performance**, The University of Chicago press, 2018

Riewald, S; Rodeo, S., **Science of swimming faster**, Human Kinetics, 2015

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Especialización en deportes individuais/P02G050V01907

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Estatística: Metodoloxía da investigación e estatística na actividade física e o deporte/P02G050V01302

Biomecánica da técnica deportiva/P02G050V01903

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fisioloxía: Fisioloxía do exercicio II/P02G050V01401

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas externas: Practicum**

| | | | | |
|-----------------------|---|--------------|------------|--------------------|
| Materia | Prácticas externas: Practicum | | | |
| Código | P02G050V01981 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS 18 | Sinale OB | Curso 4 | Cuadrimestre 2c |
| Lingua de impartición | Castelán Galego Inglés | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Paz García, María Begoña | | | |
| Profesorado | Paz García, María Begoña | | | |
| Correo-e | marpaz@uvigo.es | | | |
| Web | http://webs.uvigo.es/feduc/index.php?id=179,0,0,1,0,0 | | | |
| Descrición xeral | <p>Coa realización das prácticas académicas externas preténdense alcanzar os seguintes fins:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contribuír para a formación integral do estudiantado complementando a súa aprendizaxe teórica e práctico. - Facilitar o coñecemento da metodoloxía de traballo adecuada á realidade profesional na que o futuro profesorado haberá de operar, contrastando e aplicando os coñecementos adquiridos. - Favorecer o desenvolvemento de competencias técnicas, metodolóxicas, persoais e participativas. - Obter unha experiencia práctica que facilite a inserción no comprado de traballo e mellore a súa empregabilidade futura. - Favorecer a innovación e creatividade e o emprendemento. | | | |

Resultados de Formación e Aprendizaxe

| | |
|--------|--|
| Código | |
| B12 | Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte. |
| B13 | Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional. |
| B14 | Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións. |
| B15 | Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas. |
| B16 | Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte. |
| B17 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis. |
| B18 | Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte. |
| B19 | Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde. |
| B20 | Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas. |
| B21 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas. |
| B22 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas. |
| B23 | Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade. |
| B24 | Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional. |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo. |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. |

Resultados previstos na materia

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|--|---------------------------------------|
| Aplicar as TIC en Educación Física | B12 B13 |
| Utilización de bibliografía e bases de datos | B13 B14 B26 |

| | |
|--|---|
| Planificación e deseño de actividades en diferentes contextos, situacións e en diferentes tipos de poboacións. | B13 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 |
|--|---|

Contidos

Tema

Estudo e análise de a institución, programación, intervención, e avaliación do traballo desenvolvido no periodo de prácticas en empresas ou institucións, orientadas ben á docencia, á xestión, ao adestramento deportivo, á saúde, ou á recreación. Considérase como un conxunto de actividades orientadas a unha aprendizaxe baseada na acción e na experiencia e á apropiación e integración de destrezas e coñecementos. O practicum debe realizarse en servizos ou entidades desde as que se desenvolven traballos relacionados coa actividade física e o deporte en calquera dos ámbitos anteriormente relacionados e que sexan recoñecidos como centros colaboradores para a formación en prácticas mediante os correspondentes convenios. Neste sentido, existe actualmente un número importante de convenios con diferentes entidades ou institucións que desde distintos ámbitos traballan en actividade física e deporte e que garante que todos os alumnos poidan desenvolver as súas prácticas de forma adecuada.

Observación, planificación, intervención e avaliación das prácticas.

Seguimento e control tutelado do periodo de prácticas. Estancia de prácticas

Memoria do periodo de prácticas. Planificación e temporalización das prácticas. Intervención ou simulación de intervención no centro de prácticas. Elaboración da memoria de prácticas.

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|--|---------------|--------------------|--------------|
| Actividades introdutorias | 0 | 5 | 5 |
| Lección maxistral | 0 | 5 | 5 |
| Seminario | 0 | 45 | 45 |
| Traballo tutelado | 0 | 100 | 100 |
| Prácticum, Practicas externas e clínicas | 180 | 0 | 180 |
| Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas | 0 | 115 | 115 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

| | |
|---------------------------|---|
| Actividades introdutorias | Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. |
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. |
| Seminario | Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. O titor ou titora co seu grupo de prácticum organizarán as tarefas de prácticas. |

| | |
|--|---|
| Traballo tutelado | O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias. Trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía vinculada ao prácticum |
| Prácticum, Practicas externas e clínicas | Estancia nos centros de prácticas |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|--|---|
| Actividades introdutorias | Actividades dirixidas a todo o alumnado nas que se explica e matiza o como se van a desenvolver as prácticas |
| Lección maxistral | Reunións co alumnado para facer seguimento do desenvolvemento das prácticas |
| Traballo tutelado | Realízase traballos solicitados tanto polo titor do centro de prácticas como polo titor académico, cando estes considérenos necesario na súa formación práctica |
| Seminario | Organización de reunións grupais para a mellora da formación práctica |
| Prácticum, Practicas externas e clínicas | Estancia nos centros de prácticas, baixo a supervisión das persoas que titorizan o proceso |
| Probas | Descrición |
| Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas | Realización da memoria de prácticas, que deberá incluír un diario da experiencia. Todo o proceso será supervisado e orientado pola persoa que titoriza as prácticas |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|--|---|---------------|---|
| Prácticum, Practicas externas e clínicas | Informe da titora ou titor do centro, segundo o protocolo correspondente. | 50 | B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 |
| Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas | Avaliación da memoria de prácticas | 50 | B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A titora ou titor académico da universidade evaluará as prácticas desenvolvidas polos estudantes de conformidade cos criterios e fontes de información sinalados.
2. A titora ou titor de o centro escolar, como indica o art. 13 de o Real Decreto 1707/2011, de 18 de Novembro, polo que se regulan as prácticas académicas externas dos estudantes universitarios, realizará e remitirá á Universidade a avaliación final.

3. Para superar a materia de o Prácticum o estudante deberá alcanzar o aprobado en cada un de os criterios de avaliación establecidos nos informes tanto do titor/a de o centro de prácticas como de o titor/a académico. Manteranse as competencias adquiridas en primeira convocatoria ata segunda convocatoria.
4. Para facilitar o proceso de avaliación, antes do inicio das prácticas, o/a coordinador/a de o Practicum remitiralle ao centro escolar a folla de avaliación en a que se reflectan as diferentes competencias obxecto de mesma.
5. Conforme a normativa vigente, con independencia de ser estudantes asistente como non asistente, o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación.

Particularmente, en canto a a Memoria de Prácticas, sinalar:

1. A Memoria de as prácticas desenvolverase segundo o establecido en o art. 14 de o Real decreto 1707/2011, de 18 de Noviembre.
2. A través de a guía docente, así como por outro tipo de orientacións, a Comisión de Prácticas establecerá anualmente as recomendacións precisas para unha correcta elaboración de a Memoria.
3. Para facilitar o proceso de avaliación cada titor ou titora contará con a correspondente folla de avaliación.
4. As datas de entrega de a Memoria de Prácticas de cada convocatoria figuran reflectidas en o calendario académico de a Facultade, podendo consultarse en o apartado de organización académica de a web de a facultade: <http://fced.uvigo.es/gl/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

VVAA, **Memoria Verifica do Grao en CC. da Actividade Física e do Deporte,**

VVAA, **Documentos oficiais de prácticum do Grao en CC. da Actividade Física e do Deporte da FECD,**

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Ter en conta a normativa propia de Prácticas Curriulares de a Universidade de Vigo e de a Facultade de Ciencias de a Educación e de o Deporte.

| DATOS IDENTIFICATIVOS | | | | |
|--------------------------------|--|--------|-------|--------------|
| Traballo de Fin de Grao | | | | |
| Materia | Traballo de Fin de Grao | | | |
| Código | P02G050V01991 | | | |
| Titulación | Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OB | 4 | 2c |
| Lingua de impartición | Castelán Galego Inglés | | | |
| Departamento | Didácticas especiais | | | |
| Coordinador/a | Paz García, Maria Begoña | | | |
| Profesorado | Paz García, Maria Begoña | | | |
| Correo-e | marpaz@uvigo.es | | | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | O Traballo Fin de Grao consiste no desenvolvemento autónomo por parte do estudante dun proxecto baixo a dirección dun profesor/a titor/a, cuxa realización ten a finalidade de favorecer que o estudante integre as ensinanzas recibidas durante os estudos e asegurar a adquisición das competencias propias da titulación. | | | |

| Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
|--|--|
| Código | |
| B13 | Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional. |
| B14 | Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións. |
| B21 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas. |
| B23 | Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade. |
| B25 | Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersonal e traballo en equipo. |
| B26 | Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma. |
| C1 | Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas |
| C2 | Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación escolar |
| C3 | Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, na proposta de tarefas nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte |
| C4 | Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas |
| C17 | Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físico-deportivas orientada á saúde |
| C18 | Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados |
| C20 | Capacidade para administrar os servizos deportivos públicos e privados |
| C21 | Capacidade para deseñar o programa de funcionamento das instalacións deportivas e seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado |
| C22 | Capacidade para coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional |
| C24 | Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade físico-deportiva recreativa, con atención ás características individuais e contextuais das persoas |
| C26 | Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa |

| Resultados previstos na materia | | |
|--|---------------------------------------|-----|
| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
| 1. Coñecementos sobre os modos de presentación do traballo técnico-científico. | B13 | C1 |
| | B21 | C4 |
| | B23 | C17 |
| | B25 | C18 |
| | B26 | C20 |
| | | C24 |

| | | |
|--|-------------------|---|
| 2. Coñecemento dos modos de inserción do Traballo Fin de Grao no ámbito profesional. | B14 B21 | C1 C2 C3 C4 C17 C20 C22 C26 |
| 3. Coñecemento dos modos de escritura relacionados coa realización, exhibición e presentación dos proxectos técnicos-profesionais e a súa elaboración. | B23 B25 B26 | C1 C2 C3 C4 C20 C21 C26 |
| 4. Capacidade para a procura, análise e incorporación da información necesaria para a elaboración dun proxecto técnico-profesional | B23 B25 B26 | C1 C2 C17 C18 C20 C21 C22 C24 C26 |

Contidos

| | |
|---|---|
| Tema | |
| Elaboración de una planificación adecuada a la realidad técnico-profesional de alguno de los ámbitos profesionales vinculados al Grado. | Elaboración e desenrolo dun TFG. |
| Presentación e defensa do traballo elaborado. | Presentación do TFG. Defensa do TFG. |

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|-------------------|---------------|--------------------|--------------|
| Traballo tutelado | 20 | 100 | 120 |
| Seminario | 2 | 15 | 17 |
| Lección maxistral | 2 | 0 | 2 |
| Presentación | 1 | 10 | 11 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|-------------------|--|
| Traballo tutelado | Ao alumnado asignaráselle un titor/a para a realización do TFG. A tutorización consistirá en supervisar e orientar ao estudante na temática, metodoloxía, elaboración e presentación e calquera outro aspecto académico, así como falcitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso ata a súa presentación e defensa. |
| Seminario | O titor poderá establecer titorías grupais para dar as indicacions xerais para cada fase do traballo |
| Lección maxistral | Existirán titorías en pequeno grupo para expoñer toda a reglamentación relativa ó TFG |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|-------------------|---|
| Traballo tutelado | Traballo asociados ao desenvolvemento do traballo fin de grao |

Avaliación

| Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|------------|---------------|---------------------------------------|
|------------|---------------|---------------------------------------|

| | | | |
|---|----|--|---|
| Traballo tutelado Informe da titora ou titor académico sobre o seguimento do traballo do alumnado | 30 | B13 B14 B21 B23 B25 B26 | C1 C2 C3 C4 C17 C20 C21 C24 C26 |
| Presentación Informe do tribunal sobre a memoria do TFG, exposición e defensa | 70 | | |

Outros comentarios sobre a Avaliación

A calificación será a suma ponderada da calificación do Tribunal (70%) máis a valoración do titor/a (30%). A valoración do Tribunal será o promedio aritmético das notas atribuídas por cada un dos seus membros.

O TFG debe ser un traballo persoal no que se constrúa un discurso propio. Cando se utilicen ideas ou palabras doutra autoría acreditarase explicitamente a súa orixe.

Aqueles estudantes que non superen o TFG na avaliación do segundo cuadrimestre poderán presentarse á segunda convocatoria no mes de xullo.

As datas de entrega da memoria e da defensa do TFG serán publicadas con antelación suficiente na web da Facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/>

No caso de obter a cualificación de suspenso, ben sexa na primeira ou segunda convocatoria, o tribunal fará chegar un informe coas recomendacións oportunas ao estudante e ao/o titor/a para a mellora do traballo e a súa posterior avaliación.

Conforme a normativa vixente, con independencia de ser estudantes asistentes como non asistentes, o alumnado disfrutará de condicións equivalentes de avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cordón, J.A.; López, J.; Vaquero, J., **Manual de investigación bibliográfica y documental**, Piramide, 2001

Gutiérrez Dávila, Marcos, **Metodología de las Ciencias del Deporte**, Síntesis, 2005

Reglamento de Trabajo de Fin de Grao da Universidade de Vigo,

Normativa de Trabajo de Fin de Grao da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte.,

Bibliografía Complementaria

Jurado Rojas, Yolanda, **Técnicas de investigación documental: manual para la elaboración de tesis, monografías, ensayos e informes académicos**, Thompson, 2002

Recomendacións

Outros comentarios

Ter en conta a normativa propia de TFG da Universidade de Vigo e da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte.